

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 22 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№52 (4696)

ПРЯМА МОВА

ВІКТОР ЯНУКОВИЧ:

«Це своєчасний
і чіткий сигнал
про те, що
реформи
і стабільність
дають свій
конкретний
практичний
результат».

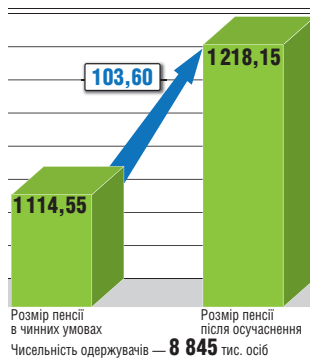
Президент про соціальні ініціативи,
спрямовані на покращення життя громадян

У НОМЕРІ:

Сергій ТІГІПКО:
«Допомагати
потрібно перш
за все бідному
пенсіонеру,
малозабезпеченій
сім'ї, інваліду»

2-3

Кому і як
збільшаться пенсії,
пояснює заступник
голови правління
Пенсійного фонду
України
Валентина
НИКИТЕНКО

5

Виплата тисячі
гривень колишнім
вкладникам
Сбербанку СРСР
не матиме
негативного впливу
на стабільність
гривні

7

Кошти
для пенсіонерів
візьмуть
з багатства
та тіні

9

Соціальні ініціативи
Президента:
тактика і стратегія

Фото: Укрінформ

Президент ініціював необхідність державного регулювання цін на ліки,
і Прем'єр-міністр вимагає неухильного контролю в медичній сфері

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 21 березня 2012 року

USD 798.5000

EUR 1053.8603

RUB 2.7379

/ AU 131632.73

AG 2572.77

PT 132870.40

PD 55655.45

за 100 доларів США

за 100 євро

за 10 рублів

за 10 трійських унцій

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

«Допомагати потрібно перш за все бідному»

**Віце-прем'єр-міністр —
міністр соціальної політики
Сергій ТІГІПКО**

Соціальні ініціативи Президента України, озвучені ним на розширеному засіданні Кабінету Міністрів 7 березня, викликали у суспільстві потужну хвилю обговорення як на експертному, так і на побутовому рівні. Причому скептики говорять про передвибірний популізм та лякають нас мало не колапсом економіки. Насправді ж за цими ініціативами, які вже назвали Новою соціальною політикою, стоять вивірені розрахунки та спроможність держави за рахунок зростання економіки та перерозподілу податкового навантаження на багатих допомогти саме найбільш вразливим верствам населення. Про це нинішня розмова з віце-прем'єр-міністром — міністром соціальної політики Сергієм ТІГІПКОМ.

Уряд знає, де знайти ресурси

УК Сергію Леонідовичу, попри поступове збільшення соціальних стандартів протягом останніх двох років, Президент Віктор Янукович виступив з ініціативою найближчим часом значно покращити рівень життя незахищених верств населення. Чи є насправді для цього економічні передумови?

— Завдяки крокам уряду щодо стабілізації економічної ситуації і зростанню економіки сьогодні ми маємо реальне економічне підґрунтя для масштабного поетапного підняття соціальних стандартів для незахищених українців. Ми маємо підтримати тих, хто сам себе підтримати не може. Щодо економічних передумов для підвищення соціальних стандартів, то вони у нас є. У 2010—2011 роках ВВП зростав на 4,1 та 5,2% відповідно. Збіль-

Так, уже з травня майже 9 мільйонів українських пенсіонерів отримуватимуть осучаснені пенсії. Деякі виплати, наприклад, компенсації шахтарям-інвалідам та іншим людям, які втратили здоров'я внаслідок нещасних випадків на виробництві, будуть нараховуватися вже з березня цього року. Важливо, що при їх нарахуванні братиметься за основу зростання не реальної, а номінальної зарплати, яке вдвічі вище. Це тільки перші кроки зі встановлення соціальної справедливості в державі.

УК Яким чином формувались напрямки соціальних ініціатив — це стратегічний план чи латання дірок, враховуючи наявні фінансові ресурси?

— Уряд враховував те, що Нова соціальна політика повинна бути комплексною програмою змін у цьому напрямі. Зазначу, що вперше за весь час існування незалежної України вона спрямована на системне забезпечення соціального захисту знедолених і малозахищених українців. Раніше робились певні кроки, але цілісного, системного підходу не було. Зараз ми це робимо.

Перелік соціальних ініціатив формувався на основі урядових напрацювань і був складений саме таким чином, щоб охопити найважливіші сфери життя соціально незахищених громадян. Зокрема, урядом зроблено акцент на підвищенні виплат для вразливих категорій громадян, 100-відсотковому забезпеченні інвалідів протезами та візками, створенні робочих місць, впровадженні інституту соціальних уповноважених тощо.

Хочу ще раз наголосити, що ці ініціативи мають системний ха-

— «Вмикати верстат», як ви кажете, немає ніякої необхідності. На реалізацію всіх соціальних ініціатив, окрім нової іпотечної програми, знадобиться близько 16 млрд грн.

Справді, реалізація Нової соціальної політики — доволі складне, амбітне завдання. Щоб його виконати, уряду доведеться попрацювати. Але ми знаємо, де знайти необхідні фінансові ресурси. Понад 14 млрд грн ми плануємо отримати за рахунок економічного зростання. Як видно з динаміки перших двох місяців цього року, ця цифра цілком реальна. Близько 800 млн грн цього року можна буде отримати від податку на багатство, який запропонувало Міністерство соціальної політики. Президент поставив завдання впровадити цей податок якомога швидше. Понад три мільярди гривень надходжень очікуємо отримати від прийняття законопроектів про опо-

особливу увагу в рамках соціальних ініціатив ми приділятимемо створенню умов для того, щоб кожен громадянин, який хоче працювати, мав добре оплачувану роботу і можливості для кар'єрного зростання.

УК Не менш важливий аспект осучаснення пенсій. Це цікаво для людей, які отримують трудову пенсію, членам сімей померлих інвалідів війни, учасникам війни, колишнім військовослужбовцям. Розкажіть, будь ласка, докладніше.

— На сьогодні ми пропонуємо комплекс заходів з підвищення пенсійних виплат для найбільш незахищених людей похилого віку. Буде здійснено поетапне осучаснення індивідуального заробітку пенсіонера до рівня середньомісячної зарплати у галузях економіки за 2007 рік. Це дасть змогу підвищити рівень пенсійних виплат близько 9 млн пенсіо-

нів. Якраз у цьому, у намаганні не допустити загострення проблеми, полягає одне з основних завдань Нової соціальної політики. Уряд планує створити з червня 2012 року інститут соціальних уповноважених, які б здійснювали своєчасне виявлення можливих проблем у сім'ях, особливо у сім'ях з дітьми, інвалідами, і вживали заходів для їх вирішення. Йдеться про допомогу з боку соціальних працівників у працевлаштуванні, здобутті професії, освіті, лікуванні, соціальній реабілітації членам сім'ї. Соціальні уповноважені в регіонах самі з'ясовуватимуть, яка допомога потрібна людині, а не чекатимуть, поки вона прийде до органів соціального захисту, вистіють чергу, збере документи і отримає пільгу. Фактично, ми змінюємо самі підходи до надання соціальної підтримки. Соціальна політика стане більш активною.

Держава обіцяє забезпечити протягом року 283 000 інвалідів протезами та колісними кріслами

даткування операцій з офшорними зонами і трансфертного ціноутворення.

Ще раз підкреслю: резервів багато.

Буде робота — надходитимуть податки

УК Головним пунктом соцініціатив є впровадження європейських підходів до забезпечення громадян гідною роботою. Тут усе зрозуміло: є в людини робота — вона платить податки, які врешті повертаються на соціальні потреби. Але яким чином планується надати робочі місця молоді та особам передпенсійного віку, якщо часто-густо працевлаштуватися на достойну зарплату навіть професіоналу важко?

— Ми серйозно змінимо підходи у сфері зайнятості. Зокрема, плануємо залучати до формування державного замовлення місцеві органи влади та роботодавців. Спеціально буде запроваджено стажування студентів та учнів профтехучилищ у роботодавця певний період під час навчання.

Окрім того, уряд запроваджуватиме спеціальні стимули для роботодавців, які працевлаштовують молодь, інвалідів, осіб передпенсійного віку, сиріт та інші вразливі категорії.

нерам, які мають великий трудовий стаж і вийшли на пенсію до 2008 року. Пенсії зростуть в середньому на 103 гривні.

Окрім того, будуть додатково підвищені пенсійні виплати для пенсіонерів з числа ветеранів війни та членів сімей померлих інвалідів війни. Зокрема зростуть доплати до пенсії членам сімей померлих інвалідів війни з 28% прожиткового мінімуму до 42%. Буде на 10% підвищено основний та мінімальний розмір пенсії інвалідам війни. Підвищаться пенсії і колишнім військовослужбовцям.

Допоможе інститут соціальних уповноважених

УК В ініціативах Президента помітне місце відводиться добробуту родин та сімейному затишку. Маються на увазі проблемні сім'ї, діти, які виховуються в інтернатах. Яка новизна у цьому запропонованих підходів держави?

— На мою думку, надзвичайно важливо те, що робота соціальних служб буде орієнтована насамперед на запобігання проблемам родини, вирішення їх на ранній стадії, а не подолання наслідків. Ми повинні зробити все, щоб дитина виховувалась у сім'ї і не потрапляла до інтерна-

УК А якої державної допомоги очікувати малозабезпеченим родинам, пенсіонерам та інвалідам?

— Ці люди відчують істотне підвищення рівня соціального захисту. У цьому році 236 тис. дітей із малозабезпечених сімей у середньому отримають щомісячно додатково 260 грн.

7400 пенсіонерів та інвалідів із таких сімей отримають додатково щомісячно по 168 гривень. Для малозабезпечених людей це відчутна допомога.

Інвалідам потрібна «європейська» турбота

УК Як ви вважаєте, гасло «Кожному інваліду необхідний протез та колісне крісло» виконати протягом року можна? Адже держава за багато років так і не спромоглася цього зробити.

— Я переконаний, що ми просто зобов'язані це зробити. На сьогодні, за даними Мінсоцполітики, в Україні 283 тис. інвалідів потребують забезпечення протезами та колісними кріслами. Щоб вирішити цю проблему, з державного бюджету потрібно виділити фінансування на рівні 375 млн грн, в той час як на цей рік передбачено 278,1 млн грн. Уряд має намір збільшити видатки на ці потреби на майже 100 млн грн

шувались і доходи бюджету та соціальних фондів. Таке збільшення дає нам можливість спрямовувати майже всі додаткові кошти на посилення соціального захисту.

Я говорю в першу чергу про пенсіонерів, про інвалідів і особливо про дітей. Це має бути нашою головною метою. У цьому полягає основна ідея Нової соціальної політики, започаткованої Президентом України. Я переконаний: тому, кому складно, держава повинна підставити своє плече. Люди мають відчутти, що Українська держава це робить і буде робити.

рактер. Нагадаю, що протягом двох років своєї роботи уряд постійно підвищував соціальні стандарти випереджаючими щодо інфляції темпами. Так, більш ніж удвічі зросли виплати при народженні дитини.

УК Спочатку перший заступник Глави Адміністрації Президента Ірина Акімова, а згодом і ви озвучили необхідну цифру для реалізації запланованих змін — 16 млрд грн. Де насправді їх візьме держава, якщо принципова позиція влади — не збільшувати дефіциту держбюджету та не вмикати друкерського верстата?

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

пенсіонеру, малозабезпеченій сім'ї, інваліду»

і вже цього року розв'язати проблему забезпечення інвалідів технічними засобами реабілітації. Це наш обов'язок.

Чому цього не зробили раніше — питання непросте. Думаю, що давалися взнаки як брак ресурсів, так і відсутність розуміння того, що саме ставлення до інвалідів визначає рівень цивілізованості суспільства. На жаль, у нас в країні ще доволі поширений застарілий погляд на інвалідів як на одвічний об'єкт дотацій з боку держави. Натомість при розумному і людяному підході з боку держави і суспільства вони можуть стати затребуваними членами громади, отримати можливість реалізуватися на користь собі і суспільству. Ми повинні поступово і неухильно наблизитись до стандартів розвинених країн.

УК Не така масова проблема — виховання дітей з дитячим церебральним паралічем. Однак уперше влада звернула увагу і на неї. Ще одна особливість соціальних ініціатив полягає у бажанні утримувати психічно хворих у сім'ї. З чим це пов'язано? — Урядові підходи до цієї проблеми пов'язані із загальним курсом на досягнення європейських стандартів життя в Україні. Таким людям потрібен сімейний затишок. Держава готова максимально допомогти в тому, щоб психічно хворих людей не віддавали в інтернати.

Що стосується дітей з ДЦП. В Україні налічується понад 30 тисяч дітей із цієї недуги, які не отримують відповідної реабілітації у ранньому віці. Кошти на реабілітаційні програми не виділялися роками. Тому зараз запропоновано передбачити окрему бюджетну програму у державному бюджеті для реабілітації дітей із ДЦП, у тому числі й за участі недержавних реабілітаційних центрів. Щоб реалізувати цю програму, додатково буде передбачено 60,8 млн грн.

І гроші, і спеціалізоване лікування

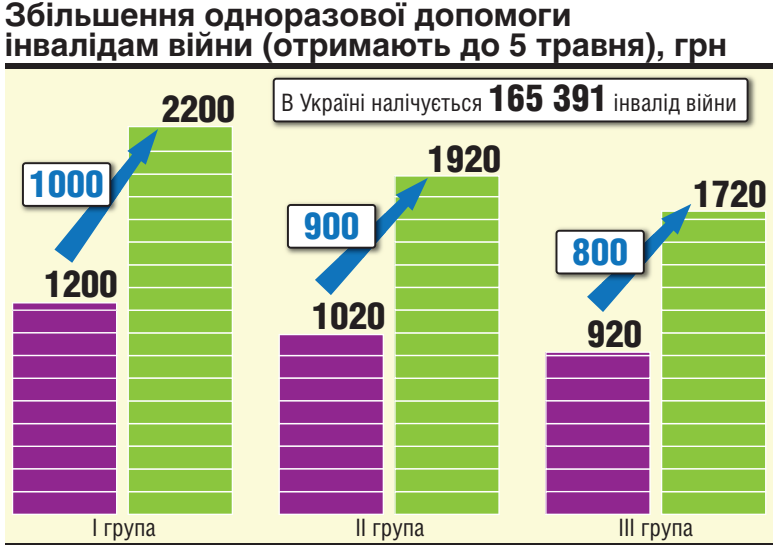
УК Заплановане збільшення одноразової грошової допомоги кожному інваліду війни. Як це здійснюватиметься і чи зможе уряд забезпечити усіх до визначеної дати 5 травня? — Ми запланували підвищення виплат для 165 тисяч інвалідів війни. Переконали, що ми маємо

раїни для інвалідів та ветеранів війни, у тому числі і учасників бойових дій. Загалом виплати інвалідам та ветеранам війни будуть підвищуватися протягом цього року чотири рази.

УК Досить потужним в ініціативах є чорнобильський блок. Тут і спеціалізоване лікування, і прискорене придбання житла. Невже раніше на це просто не звертали уваги? — Я хотів би підкреслити, що вирішенню проблем чорнобильців ми приділяємо особливу увагу. Нині у рамках соціальних ініціатив Президента України ми робимо допомогу чорнобильцям комплексною. Зокрема, нам уже вдалося в цьому році забезпечити значне підвищення пенсійних виплат для інвалідів—ліквідаторів аварії на ЧАЕС.

Однак залишається недостатнім рівень забезпечення їх спеціалізованим медичним лікуванням, тому уряд запланував удвічі збільшити відповідні видатки в державному бюджеті на цей рік. Треба розуміти, що найголовніше на сьогодні для інвалідів—ліквідаторів аварії на ЧАЕС та інвалідів з числа потерпілих — це своєчасне отримання безкоштовної медичної допомоги. У державному бюджеті на 2012 рік на спеціалізоване лікування передбачено всього 21,3 млн грн, а при цьому лише інвалідів—ліквідаторів аварії на ЧАЕС проживає близько 66 тис. Вони потребують спеціалізованої медичної допомоги, особливо лікування онкологічних захворювань, цукрового діабету тощо. При підготовці змін до бюджету видатки на лікування інвалідів—ліквідаторів буде збільшено більш ніж удвічі, на 28,7 млн грн.

УК Уперше має бути запроваджений справедливий рівень щомісячних страхових виплат шахтарям-інвалідам та іншим потерпілим на виробництві. Як це окреслиться у конкретних цифрах? — 3 березня 2012 року буде здійснено осучаснення щомісячних страхових виплат для 310 ти-

За даними Мінсоцполітики

сячі гривень. Якщо не помиляюся, подібна ініціатива кілька років тому стала однією з причин потужної інфляції.

— Я не згоден з вашою оцінкою щодо того, що повернення боргів перед вкладниками Ощадбанку

вартості іпотечного кредиту складніше, але оскільки Президент поставив завдання, то уряд буде працювати над його вирішенням, причому в стислі терміни.

Для того щоб розгорнути іпотечну програму, потрібно приблизно 10 млрд грн, а решта соціальних ініціатив, як я вже зазначав, коштує приблизно 16 млрд. До речі, тільки за січень-лютий держбюджет був перевищений на 2,2 млрд грн. Лише за рахунок зростання економіки ми отримуємо значний ресурс, яким потрібно правильно розпорядитись. Фінансування іпотеки і будівництва дешевого житла — саме той напрям, який може підштовхнути економіку до прискореного зростання. Адже відомо, що будівництво — найкращий мультиплікатор розвитку економіки. Кожна гривня, вкладена у будівництво, дає можливість за-

— це «спірний» момент. Ми зараз завершуємо те, що попередній уряд пообіцяв, але до кінця не виконав.

Побоювання, пов'язані зі страхом перед інфляцією, мають певні підстави, але в нинішній ситуації не зовсім виправдані.

Поясню чому. Я переконалий, що ризики при грамотній організації роботи тут мінімальні. Проблема з поверненням тисячі гривень попереднім урядом пов'язана з тим, що не було враховано загальну ситуацію в економіці, зокрема рівень інфляції. За попереднього уряду виплата тисячі гривень вкладникам Ощадбанку СРСР була вкрай ризикованим кроком саме тому, що на той час інфляція була в межах 24%. Саме в ситуації такого високого рівня інфляції проведення виплат, та ще й у готівковій формі, створило проблему. Зараз ситуація кардинально відрізняється. Минулого ж року інфляція була найнижчою за останні десять років і становила 4,6%, цього року плануємо 7,8%. Крім того, ми будемо заохочувати людей вигідними депозитними ставками залишати гроші в банківських рахунках. У будь-якому разі виплата компенсацій стане додатковим стимулом для поживавлення попиту на внутрішньому ринку.

10 мільярдів на іпотеку

УК Питання будівництва житла. Прем'єр-міністр Микола Азаров нещодавно озвучив цифру: 100 тис. економіквартир потрібно будувати щороку, аби за 10 років розв'язати проблему черг. Невже реальними є вартість двокімнатної квартири у 200 тис. грн, а іпотека під 2–3 %? — Проблема соціального житла потрібно рано чи пізно розв'язувати. Вартість квартири залежить від багатьох чинників, зокрема це матеріали, вартість земельної ділянки для будинку, місце розташування, площа і т.д. Тому ціна квартири економікласу може бути різною. Питання здешевлення

лучити до 6 гривень у суміжні галузі.

УК Сергію Леонідовичу, аби підсумувати розмову, варто згадати проблему, за яку Мінсоцполітики критикують і на Банковій, і в Будинку уряду. Мається на увазі адресність соціальної допомоги. Як міністерство планує перерозподіляти згадані блага, і чи не виявиться згодом, що вони так і не дійшли до певного прошарку українських громадян? — Адресність соціальної допомоги — це питання, яке давно треба було вирішувати.

Ми успадкували радянську систему надання пільг, зокрема традицію надавати їх за професійною ознакою. У результаті сьогодні тільки 23% усіх соціальних виплат в Україні доходять до справді бідних людей. Решту отримують досить заможні і навіть багаті.

Мене як міністра соціальної політики така ситуація категорично не влаштує. Я переконалий, що допомагати потрібно перш за все бідному пенсіонеру, малозабезпеченій сім'ї, інваліду. Тому я наполягаю, що допомога має стати адресною, тобто надаватися вона повинна з урахуванням доходів сім'ї. Вже в найближчій перспективі ми повинні насамперед переглянути систему так званих професійних пільг для депутатів, чиновників, суддів. Для мене принципово важливо, щоб заможні люди, які отримують пристойні доходи, володіють нерухомістю, отримують ренту, не мали права на ті чи інші соціальні пільги. Допомогати потрібно бідним.

Павло БЕБА, «Урядовий кур'єр»

КОМПЕТЕНТНО

Голова Нацбанку України
Сергій АРБУЗОВ:

«Для виплат вкладникам колишнього Ощадбанку є всі необхідні кошти»

«УК» запитав у голови Нацбанку України Сергія Арбузова, як забезпечуватимуться соціальні ініціативи Президента України Віктора Януковича, зокрема, й щодо повернення до практики з виплати вкладникам «ощадбанківської тисячі». Їх виконання забезпечуватиметься емісією грошей, чи бюджет сам впорається з навантаженням?

— Справді, незважаючи на погіршення світової економіки та значущість викликів, які стоять перед країною, Президент разом із урядом та Національним банком розпочали програму відновлення виплат вкладів Ощадбанку СРСР. І наше завдання разом із Мінфіном полягає у тому, щоб оцінити ці пропозиції, спрогнозувати їх економічний ефект та запропонувати зважений та збалансований алгоритм їх реалізації. Нині ми обговорюємо з комерційними банками, як стимулювати громадян залишати отримані кошти на депозитах на привабливих умовах. Особливо увагу ми приділимо забезпеченню максимально комфортних умов виплат заощаджень — без черг, додаткових довідок та стресів для громадян.

Що стосується джерел виплат, то частково на це питання вже відповів Президент. В цьому році, незважаючи на побоювання експертів, економіка країни зростає, що забезпечило додаткові надходження з податку на додану вартість та податку на прибуток. Поступово додаткові надходження забезпечать податок на розкіш, детінізація економіки за рахунок скорочення готівкових розрахунків і лібералізація ринку корисних копалин.

Також треба докласти зусиль усіх гілок влади для створення передумов, щоб інвесторам було комфортно вкладати кошти в нашу економіку, були передбачувані макроекономічні умови, стабільна податкова система, працював інститут захисту права власності. Через певний час це забезпечить постійні джерела податкових надходжень, які можна буде витратити як на інвестпроекти, так і на соціальні ініціативи.

Хочу запевнити, що попри масштабність завдань, для виплат вкладникам колишнього Ощадбанку СРСР є всі необхідні кошти, і процес виплат, як і обіцяв Президент, почнеться з 1 червня. Для цього ми не будемо збільшувати зовнішні запозичення, податковий тиск на бізнес та друкувати гроші. Гривня з початком цих виплат залишиться стабільною, а інфляція — під контролем. Ми чітко будемо слідувати за тим, аби не поставити під загрозу макроекономічну стабільність в країні.

За даними Мінсоцполітики

це зробити. Це наш синівський обов'язок.

Хочу також зазначити, що ми прагнемо забезпечити гідні виплати ветеранам не тільки до свята Перемоги. Зокрема, у порівнянні з груднем минулого року середній розмір виплат інвалідам війни зріс на 31,3% і становив 2927 гривень у лютому 2012 року. Наголошую на тому, що це найбільш значне підвищення виплат за часи незалежності Ук-

сяч інвалідів, потерпілих на виробництві, на коефіцієнт збільшення середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників у галузях економіки.

Тисячу отримують 6 млн вкладників

УК Напевно, найбільш спірний момент — повернення вкладникам радянського Ощадбанку ти-

Інфографіка «УК»

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

Усе можливо!

ФІНАНСОВЕ ПІДГРУНТЯ. Уряд виконає доручення Президента

Василь ЮРЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

За останні 20 років наші громадяни звикли до соціальних обіцянок, що так і залишаються обіцянками, і законів, які гарантують пільги, але не виконуються. Тому до соціальних ініціатив Президента люди дослухаються з насторогою: чи справді в нас будуть дешеві ліки, доступне житло, підвищені пенсії та поновлення виплат компенсацій за втраченими радянськими вкладками? Так, усе це буде. І не тому, що скоро вибори, а тому, що економіка, яка у 2009-му впала аж на 15%, нарешті вибралася з ями.

Чому тепер?

Насправді соціальні ініціативи Президента України були проголошені не сьогодні, а ще під час виборчої кампанії з обрання лідера держави. І від своїх слів влада ніколи не відмовлялася.

Логічне продовження соціальних ініціатив знайшли в Програмі економічних реформ Президента на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», а також у щорічних урядових програмах економічного і соціального розвитку України та Національному плані дій щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр.

Крок за кроком країна йшла до того, щоб відродити економіку та віднайти джерела для фінансування соціальних ініціатив. Звичайно, найкоротшим та найпростішим шляхом було б увімкнення друкарського верстата й збільшення гривневої маси. Але всі ми пам'ятаємо початок 1990-х років і ту шалену інфляцію, яка була викликана саме таким підходом. Коли вдень були одні ціни, а ввечері вони вже зростали наполовину. Чи можна було допустити повторення такого досвіду? Гадаю, що ні.

Також теоретично отримати гроші на соціальні програми можна було б, підвищивши податки на підприємства. Але досить швидко це завело б у глухий кут усю економіку, оскільки підприємства просто не витримали б підвищення податкового тягара і припинили б виробляти продукцію.

Тому єдиним правильним рішенням стало поступове підняття економіки і повернення соціальних боргів громадянам тоді, коли вона (економіка) більш-менш уверенно стала на ноги. Це — не просто слова. Подивімося статистику.

Цифри і факти

У 2008 році, коли нашу країну накрила хвиля світової економічної кризи, ВВП (внутрішній валовий продукт) України зріс лише на 2,1%. І то за рахунок перших двох кварталів, коли криза до нас ще не дійшла.

У 2009 році, за офіційними даними Держкомстату, українська економіка впала на 15%. Це було найкатастрофічніше падіння з початку 1990-х. Фактично всі здобутки попередніх років було перекреслено повністю.

Проте тогочасний уряд зумів замаскувати проблеми, терміново набравшись кредитів МВФ та витягнувши усі запаси із засіків.

Тепер, щоб отримати компенсацію за знеціненими вкладками, не треба ставати в чергу до Ощадбанку: гроші перераховуватимуть на депозит, а забрати їх можна буде у зручний час

Передвиборча ситуація диктувала поведінку влади за принципом: «Після нас хоч трава не росте». Але, як відомо, життя не закінчується виборами. І нова влада опинилася перед тяжкою проблемою: як підняти економіку, якщо всі ресурси вичерпані попередниками?

Це було складне завдання, яке змушувало вдаватися до непопулярних, але необхідних дій. Нині можна сказати, що майже всі дії були виправдані й ефективні. У 2010 році ВВП зріс на 4,2%. У 2011-му — ще на 5,2%. Так, за два роки роботи уряду Миколи Азарова з 15 втрачених відсотків вдалося повернути дві третини — 9,4%.

Цього року уряд прогнозує зростання економіки максимум на 7,9% і мінімум на 6,5%. А отже з'являється можливість перейти до безпосереднього втілення в життя соціальних ініціатив.

Чого чекати?

Ініціативи Президента можна умовно поділити на п'ять напрямків.

Перший — це підтримка старшого покоління, підвищення пенсій і виплат. За останні два роки пенсію поступово було підвищено в середньому на 40%. Але цього недостатньо. З 1 травня майже 9 млн українських громадян, які вийшли на пенсію до 2008 року, повинні додатково отримувати по 100 грн.

Другий напрямком — підтримка малозабезпечених, незалежно від віку. Інвалідам і пенсіонерам, які проживають у малозабезпечених сім'ях, додатково виплачуватимуть по 168 грн. А дітям із малозабезпечених сімей — по 260 грн. Також глава держави доручив підвищити прожитковий мінімум: 2012 року цей показник зросте на 14%.

Третім напрямком має стати допомога тим, хто хворіє. Віктор Янукович доручив Кабінету Міністрів поступово ввести рефе-

рентні ціни на ліки. Референтна ціна — це по суті середня ціна медпрепарату: вартість у п'яти різних країнах поділена на 5. Не секрет, що ціна на деякі ліки в Україні вища, ніж у Польщі чи навіть у Росії іноді у 10 разів. Цього більше не буде.

Ще одне слово, яке треба буде вивчити українським громадянам, — це реімбурсація, тобто відшкодування вартості ліків для важкохворих. Нині госпіталізуватися у наші медзаклади без грошей сенсу немає: майже всі ліки доводиться купувати за власні кошти. Держава спроможна закупити лише невелику кількість препаратів для дітей, хворих на

рак чи гемофілію, або, наприклад, для ВІЛ-інфікованих осіб і діабетиків. Проте люди з важкими недугами, серед яких інсульт, інфаркти, онкологічні захворювання, змушені платити власні кошти. І нерідко навіть допомоги родичів і друзів не вистає.

Тому і з'явилася ініціатива про введення системи часткового відшкодування вартості ліків для тих груп важкохворих пацієнтів, де спостерігається найвища захворюваність і смертність.

Четвертий напрямком стоїть молодих людей, сімей з дітьми, тих, хто має «на хліб і трохи до хліба», але не має жит-

ла. Уряд, за дорученням Президента, готовий розпочати державну програму іпотечного кредитування під житлове будівництво. Вартість кредитів для людей становитиме не більше ніж 2—3% на рік (для порівняння: банки тепер не дають кредитів менш ніж під 20–25%).

Програма «Доступне житло» розрахована на сім'ї із сукупним доходом до 4000 гривень.

Ідея Прем'єра трохи нагадує радянську систему кооперативів: вона полягає в тому, щоб держава оплатила будівельникам половину витрат на будівництво, а потім люди, вселившись, протягом 30–40 років розраховувалися з державою.

При цьому середня ціна квадратного метра соціальної новобудови не повинна перевищувати 4000 гривень. А середня площа економквартири має становити близько 50 м². Якщо дотримуватися цих принципів, найближчим часом (десь за півтора року) можна забезпечити житлом майже 100 000 сімей.

П'ятий і важливий напрямок

— забезпечення виплати в червні-грудні 2012 року вкладникам Ощадбанку СРСР компенсацій за знеціненими вкладками у розмірі до 1 тис. грн. Свого часу попередній уряд розпочав виплату компенсацій, які в народі охрестили «юлина тисяча», але через популізм і непродуманість заходів не довів процесу до логічного завершення. Багато людей дарма простояли в довгелезних чергах: грошей вони не отримали, бо виплати припинили. Тепер цю несправедливість буде виправлено.

Більше того, на відміну від попередньої виплати, громадянам немає потреби ставати в чергу до Ощадбанку. Гроші перераховуватимуть на депозит і забрати їх можна буде при нагоді у зручний час. Нині відповідні документи і процедуру розробляє Національний банк.

ДЕСЯТЬ АКТУАЛЬНИХ ЗАПИТАНЬ І ВІДПОВІДЕЙ

1 КОЛИ ЗАПРАЦЮЮТЬ СОЦІАЛЬНІ ІНІЦІАТИВИ?

Зміни до держбюджету буде внесено приблизно за тиждень.

2 СКІЛЬКИ ПОТРІБНО КОШТІВ НА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЮ?

Приблизно 25 млрд гривень.

3 ЗВІДКИ ВІЗЬМУТЬСЯ ЦІ ГРОШІ?

Від зростання економіки, про що ми докладно розповіли вище. Конкретніше — за рахунок перевищення планових показників з податку на додану вартість і планового підвищення надходжень від податку на прибуток.

Крім того, додатковими джерелами надходжень до держбюджету можуть стати доходи від прийняття закону про податок на багатство (приблизно 0,5 млрд грн) та закону про лібералізацію ринку видобутку корисних копалин (очікується сума надходжень на рівні 5–5,5 млрд грн).

4 ЧИ НЕ СПРИЧИНИТЬ ЦЕ ІНФЛЯЦІЮ?

Ні. За попередніми розрахунками, зростання інфляції не перевищить 1–1,5% на рік. Це в межах статистичної похибки.

5 НАСКІЛЬКИ МОЖУТЬ ЗДЕШЕВИТИ ЛІКИ РЕФЕРЕНТНІ ЦІНИ?

На 15–25%.

6 ЧОМУ ІНІЦІЙОВАНО СИСТЕМУ КОМПЕНСАЦІЇ ВАРТOSTІ ЛІКІВ ДЛЯ ТЯЖКОХВОРИХ ЗАМІСТЬ ТОГО, ЩОБ ВИДАВАТИ ЛІКИ БЕЗКОШТОВНО В ЛІКАРНЯХ?

Щоб видати ліки безкоштовно, їх треба закупити. Практичний досвід показав, що виділення державних коштів під закупівлі — не найефективніший спосіб забезпечення хворих необхідними медикаментами. «Фармацевтична мафія» настільки потужна, що жодна програма

боротьби з корупцією у сфері держзакупівлі ліків поки що не спромоглася її подолати. Це — ганебна пляма на тлі сучасних українських реалій, і поступово вона буде ліквідована. А поки що буде введено так звану реімбурсацію.

7 ХТО ЗМОЖЕ ОТРИМАТИ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТOSTІ ЛІКІВ?

Буде визначено перелік захворювань, де лікарське забезпечення, точніше, вартість ліків підлягатиме частковому відшкодуванню. Над цим зараз працює уряд, Міністерство охорони здоров'я та Державна служба України з лікарських засобів.

8 КОЛИ ЗАПРАЦЮЄ ДЕРЖАВНА ІПОТЕКА?

Микола Азаров уже доручив Мінрегіонбуду розробити і до кінця березня внести на розгляд Кабміну механізм кредитування під доступний відсоток.

9 ЧИ МОЖЛИВО СПРАВДІ ЗДЕШЕВИТИ ВАРТOSTІ ЖИТЛА ДО 4000 ГРИВЕНЬ ЗА МЕТР?

Можливо. За умови, що держава забезпечить безкоштовну землю і підключення до водопроводу, газу, електрики. Уряд уже пообіцяв це зробити. Також під час будівництва слід використовувати вітчизняні будматеріали, що позитивно вплине на розвиток промисловості й дасть нові робочі місця.

10 ЧИ ЗМОЖЕ УРЯД ВПОРАТИСЯ З ПОСТАВЛЕНИМИ ПРЕЗИДЕНТОМ ЗАВДАННЯМИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТИВ?

Зможе. Про це вже заявив Прем'єр-міністр Микола Азаров на розширеному засіданні Кабінету Міністрів України. Безумовно, це величезна робота, але сучасний стан економіки дає змогу уряду виконати соціальні ініціативи Президента в повному обсязі і в стислі терміни.

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

«Необхідно поетапно осучаснити заробіток пенсіонерів»

Заступник голови правління Пенсійного фонду України
Валентина НИКИТЕНКО

Президентські соціальні ініціативи спрямовані на поліпшення соціального захисту громадян, зокрема й рівня пенсійного забезпечення пенсіонерів. Детальніше про це ми попросили розповісти заступника голови правління Пенсійного фонду Валентину НИКИТЕНКО.

— Як ви знаєте, розмір трудової пенсії кожного громадянина залежить від трудового стажу, за який сплачено внески до Пенсійного фонду, та величини заробітку. Але призначені в різні роки пенсії для людей, котрі перебували на одних і тих самих посадах, істотно відрізняються. Тому завдяки осучасненню пенсій відбувається підвищення їхніх розмірів, тобто виплат, призначених у минулих роках, з поступовою ліквідацією диспропорцій у розмірах пенсій, залежно від трудового стажу та заробітку.

Тож необхідно з 1 травня 2012 року поетапно осучаснити заробіток пенсіонерів до середньомісячного заробітку в галузях економіки за 2007 рік — до 1197,91 грн (нині осучаснено за 2006 рік — 928,81 грн).

ВК Скільки пенсіонерів підпадає під осучаснення заробітку?

— Це стосуватиметься 8 млн 845 тис. пенсіонерів. Протягом травня — грудня цього року в середньому щомісячно пенсіонер отримає додатково 103,60 грн. Хоч підкреслю: в кожного це підвищення буде різне. Додаткові видатки на 2012 рік становитимуть 7403,7 млн грн.

ВК Члени сімей померлих інвалідів також матимуть доплати?

— Зараз в Україні проживають 172 377 таких людей, котрі з 1 січня 2012 року отримують доплату до пенсії в розмірі 28% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. При цьому члени сімей загиблих

інвалідів війни отримують доплату до пенсії 42%, що є соціально несправедливим.

Президент запропонував з 1 травня 2012 року встановити для членів сімей померлих інвалідів війни доплату до пенсії у розмірі 42% прожиткового мінімуму.

Кожен з них додатково отримає щомісячно у травні — червні 2012 року 117,32 грн, а у середньому додатково протягом травня — грудня 2012 року — 119,1 грн.

ВК Підвищення пенсійних виплат передбачено також і для учасників війни.

— В Україні нині проживає 1307,2 тис. учасників війни, які отримують підвищення до пенсії 10–15 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. З 1 травня розмір підвищення збільшиться на 5% як для учасників війни, нагороджених медалями, так і для учасників війни, які не мають нагород.

276 020 осіб, які нагороджені медалями, у 2012-му додатково щомісячно отримають: у травні — червні — 41,9 грн, у липні — вересні — 42,2 грн, у жовтні — грудні — 43,3 грн, у середньому за травень — грудень — 42,5 грн.

Таке саме підвищення отримають і 1 031 172 учасники війни, які не мають нагород.

Додам, що пенсію в Україні отримують 606,2 тис. військовослужбовців. Востаннє перерахунок пенсії здійснювали з 1 січня 2008 року. Середній розмір пенсії у зв'язку з цим перерахунком становить для зазначених осіб за вислугу років 1924,6 грн, за інвалідністю — 2087,3 грн та особам через втрату годувальника — 948,8 грн. У зв'язку з підвищенням фонду грошового забезпечення з 2008 року при призначенні пенсійних виплат на даний час їх розміри відповідно у середньому приблизно на 50% біль-

ші. У зв'язку з чим буде прийнято рішення уряду щодо поетапного підвищення розмірів пенсій військовослужбовців.

ВК Відомо, що перерахунки пенсій здійснено для чорнобильців.

— Так. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 23.11.2011 №1210 «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» органи ПФ провели перерахунки пенсій учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС та потерпілим внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Перерахунок проведено 48,3 тис. інвалідів — учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. За результатами цього перерахунку середній розмір пенсії збільшився з 1803,13 грн (станом на грудень 2011 року) до 3539,11 грн (станом на січень 2012 року), зокрема в інвалідів I групи — з 2213,26 грн до 4402,50 грн, в інвалідів II групи — з 1964,03 грн до 4012,64 грн, в інвалідів III групи — з 1513,71 грн до 2719,98 грн.

З 1 січня 2012 року встановлено мінімальний розмір пенсійної виплати для інвалідів-ліквідаторів у відсотках до прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність:

- I група — 285%;
- II група — 255%;
- III група — 225%.

Тобто незалежно від розміру заробітку та іншого, що зумовлює розмір пенсії особи, жоден інвалід-ліквідатор не отримує із січня 2012 року пенсії нижчі, ніж: інваліди I групи — 2342,7 грн;

Після проведених перерахунків учасники ліквідації аварії на ЧАЕС розподілилися за такими групами:

Категорія / розмір	Розмір пенсії встановлено на рівні мінімальної виплати (кількість)	Понад мінімальний розмір, до 3 000 грн	Від 3000,01 до 4000 грн	Від 4000,01 до 5000 грн	Від 5000,01 до 6000 грн	Від 6000,01 до 7000 грн	Від 7000,01 до 8000 грн	Понад 8000 грн
Всього	19672	8907	4772	3292	2556	2148	1619	5357
Інваліди I гр.	435	432	143	144	148	92	91	367
Інваліди II гр.	9204	5200	3238	2228	1734	1522	1256	4307
Інваліди III гр.	10033	3275	1391	920	674	534	272	683

інваліди II групи — 2096,1 грн; інваліди III групи — 1849,5 грн.

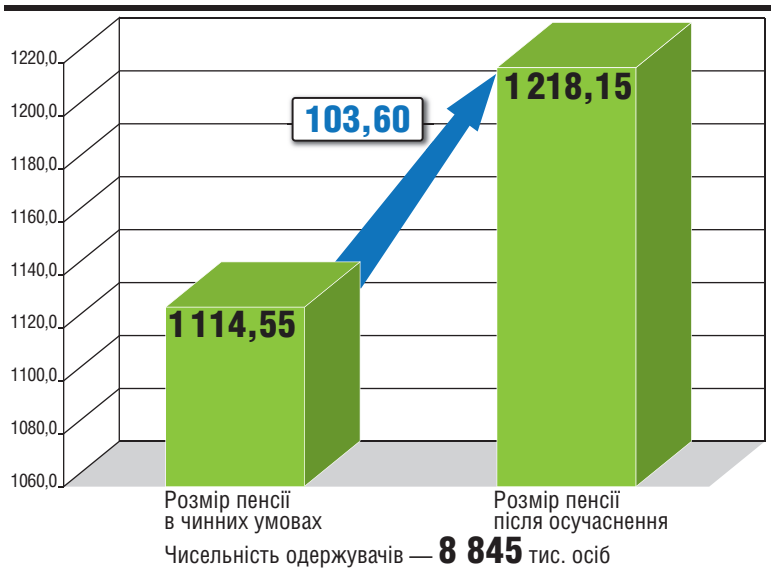
Проведено також перерахунок розмірів пенсій сім'ям померлих учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою. За результатами цього перерахунку середній розмір пенсії збільшився з 1326,98 грн (станом на грудень 2011 року) до 3265,55 грн (станом на січень 2012 року).

Здійснено перерахунок пенсії понад 29 тис. інвалідів, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, у зв'язку із зростанням прожиткового мінімуму. Середній розмір пенсії зазначеної категорії осіб збільшено з 872,51 грн станом на грудень 2011 року до 1024,79 грн станом на січень 2012 року.

У зв'язку із встановленням Законом України «Про Державний бюджет на 2012 рік» розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, органи ПФ провели перерахунки пенсій з 1 січня 2012 року понад 13,2 млн пенсіонерів.

Також у зв'язку зі збільшенням прожиткового мінімуму до 838 грн — з 1 квітня, 844 грн — з 1 липня, 856 грн — з 1 жовтня і 884 грн — з

Відновлення ролі трудового внеску під час визначення розміру пенсії з 1 травня 2012 року, грн

Джерело: Пенсійний фонд України

1 грудня буде проведено ще чотири перерахунки пенсій.

Перерахунок підлягають розміри пенсій, доплат, підвищень, надбавок, які визначаються залежно від прожиткового мінімуму.

ВК Інвалідам війни також були здійснені перерахунки пенсій?

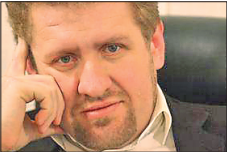
— На виконання постанови Кабінету Міністрів від 28 грудня 2011 №1381 «Про підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення» органи ПФ провели перерахунки пенсій інвалідам війни шляхом збільшення їх основних розмірів (без надбавок та підвищень) на 25%.

безпосередньої участі в бойових діях у період Великої Вітчизняної війни.

Тепер розмір державної соціальної допомоги на догляд інвалідів війни не залежить від закону, за яким їм призначено пенсію.

Крім того, членам сімей загиблих ветеранів війни збільшено розміри підвищень, що встановлюються до пенсій, із 36% до 42% прожиткового мінімуму для непрацездатних, за померлих ветеранів війни — із 25% до 28% та за померлих учасників бойових дій, визнаних за життя інвалідами, — з 10% до 12%.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Кость БОНДАРЕНКО,
політолог, голова правління Інституту української політики:

— Насправді озвучені владою соціальні ініціативи — це назрілий крок. Як відомо, зростання ВВП у 2011 році зафіксоване на рівні приблизно 4 %. Та що таке ВВП для простих людей. Щоб кожен міг відчути від цього приросту поліпшення для себе, треба, аби воно трансформувалося у щось матеріальне.

Якщо говорити лише про цифри, то приміром у Конго минулого року було зафіксовано зростання ВВП на рівні 18 відсотків. Але чи на стільки зріс добробут у цій країні? Мабуть, навряд чи.

Звісно, в умовах кризи підвищення виплат таки недопустиме. Тому, у 2008-му це й був популізм. Людям виплачували додатково, приміром, по п'ять тисяч гривень, не рахуючись з тим, що буде завтра. Нині вихід з кризи, хоч повільний, та спостерігається. Тож у даній ситуації це вже не популізм.

Варто зазначити, що нині бюджетні кошти не використовують, зокрема, для виплат знецінених заощаджень. Планується скористатися передовсім резервами Національного банку. Тому, гадаю, що це абсолютно нормальна, адекватна дія, а про її доцільність мали б запитати у тих, для кого зайва копілка відіграє часом вкрай важливу роль.

Звичайно, легко говорити тим, хто отримує десятки тисяч доларів і звинувачувати у популізмі своїх політичних опонентів, але варто послухати простих людей.

У результаті проведених перерахунків середні розміри пенсій на лютий 2012 року порівняно з груднем 2011 року зросли:

● в інвалідів, прирівняних до інвалідів Великої Вітчизняної війни (інтернаціоналістів), — з 2232,07 грн до 3095,23 грн (на 38,7%), в тому числі у:

- I групи — з 2424,16 грн до 3180,53 грн,
- II групи — з 2445,28 грн до 3568,34 грн,
- III групи — з 1937,49 грн до 2515,71 грн;

● в інвалідів Великої Вітчизняної війни — з 2225,56 грн до 3036,31 грн (на 36,4%), в тому числі у:

- I групи — з 2279,40 грн до 2989,20 грн,
- II групи — з 2209,88 грн до 3115,41 грн,
- III групи — з 1820,17 грн до 2649,32 грн.

Середній розмір пенсій учасників бойових дій зріс із 1848,23 грн до 1883,31 грн, учасників війни — з 1146,82 грн до 1173,85 грн, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни — з 1289,76 грн до 1353,73 грн.

Валентина КОКІНА,
«Урядовий кур'єр»

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

Житловий шанс уперше за 20 років

ПРОГРАМА. На виконання ініціативи Президента щодо створення інституту дешевої іпотеки є гроші і зацікавленість усіх сторін

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

В Україні з травня повинна стартувати програма іпотечного кредитування купівлі доступного житла під 2–3% річних терміном на 10–15 років. Саме таку соціальну ініціативу нещодавно озвучив Президент Віктор Янукович. За задумом, компенсуватиме різницю між такою ставкою і показником, який нині пропонують людям комерційні банки, держава.

Як заявив Прем'єр-міністр України Микола Азаров, Кабмін намагається зробити все для того, щоб іпотека стала доступною родинам, які мають сукупний дохід 4 тис. грн. Так, будь-яка небагата українська сім'я може претендувати на отримання такої позики.

Три варіанти забезпечення

Приблизно через 2–3 тижні механізм реалізації цієї програми повинне надати на розгляд уряду Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (Мінрегіон). Звісно, зі свого боку всі фінансові питання повинні розглянути Нацбанк та Міністерство фінансів.

Хоч підготовка ризикоманітної документації у міністерствах і відомствах триває, вже є перша реакція високих керівників на реалізацію президентської ініціативи.

Так, за словами очільника Мінрегіону Анатолія Близнюка, його підлеглі розробили принаймні три варіанти розв'язання проблеми забезпечення житлом громадян країни. «Усі вони базуються на позитивному досвіді реалізації бюджетних програм пільгового кредитування, які вже існують. А ось що стосується механізмів здефінансування позик, то один із них той, що його озвучив Президент. Зниженню вартості будівництва житла сприятимуть два нових закони: «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України відносно підвищення відповідальності та здійснення державного регулювання у сфері містобудівної діяльності», — зазначив він.

Це дуже важливий аспект, адже чимало опозиційних депутатів та експертів критикують такі ініціативи Президента, натякаючи, що на їх виконання не буде коштів. Зокрема й на будівництво.

Кошти є

У Мінрегіоні вважають, що такі кошти віднайдуться завдяки тому, що значно спрощено дозвільні процедури під час будівництва та здачі в експлуатацію.

Фото Володимира ЗІКІ

Об'єкти незавершеного будівництва стануть основою для виконання нової програми влади

Також підвищено поріг держзакупівель у галузі та введено касовий метод обкладання ПДВ операцій щодо виконання підрядних робіт. До того ж від цього податку звільнено операції першого постачання доступного житла та житла, яке зводять із залученням державних коштів.

Саме це, як підраховували у міністерстві, і надасть можливість залишити в обігу в галузі приблизно 15 млрд грн на рік.

Тож гроші — не проблема

Що стосується обсягів фінансування, які слід акумулювати для реалізації програми вже на перших етапах, то тут чимало урядовців та й сам Президент сходяться на озвученій раніше цифрі — 1 млрд грн.

Уже сьогодні А. Близнюк знає, які категорії громадян матимуть можливість отримати дешеві кредити від держави. За його словами, крім пільгових категорій, молоді та пенсіонерів, такими благами повинні скористатися медики та вчителі передусім із сільської місцевості.

Інше не менш важливе питання: чи такі позики надаватимуть під отримання житла і на первинному, і на вторинному ринках? Аналізуючи заяви деяких урядовців та народних депутатів, можна стверджувати, що громадяни отримуватимуть кошти лише під купівлю квартир на первинному ринку.

Як заявив кореспондентів «УК» народний депутат Владислав Лук'янов, було б неправильно, якби держава у цьому питанні не приділила особливої уваги об'єктам незавершеного будівництва, в які в різні роки було вкладено 262 млрд грн. «Саме ці недобудови повинні стати основою для іпотечної ініціативи Президента. Адже для завершення їх зведення ми повинні вкласти лише 40–45 млрд грн. Відчуваєте різницю між тим, скільки грошей уже було витрачено, і скільки треба для того, щоб, як кажуть, поставити «крапку»?» — наголосив він.

Ціну метра нарешилі знизять

Сьогодні можна стверджувати (принаймні, так вважає уряд та девелопери), що в Україні цілком можливо домогтися зниження ціни будівництва квадратного метра житла до 500–650 дол. По суті, таке завдання дав М. Азаров своїм підлеглим. Логіка урядовців випливає з того, що ухвалені та чинні закони (про які йшлося вище) сприяють зменшенню вартості житла. І з цим важко не погодитися. Будівельники ще півроку тому могли б розпочати кампанію зниження цін за квадратний метр.

Втім, деякі питання, які залежать від місцевої влади, приміром, здефінансування земель, істотно гальмують процеси зни-

ження цін на житло. Однак представники президентської та урядової вертикалей тісно співпрацюють з органами місцевого самоврядування для вирішення цього важливого питання. Отже, дешевий квадратний метр також є запорукою виконання іпотечних ініціатив Президента.

На які банки чи установи буде покладено функцію надання кредитів? Чимало експертів вважало, що держава просто передасть такі функції комерційним установам і лише покриватиме різницю між соціальним та банківським відсотками. А це 16–17% річних.

Але судячи із розмірковувань та деяких заяв, співпраці в цьому питанні з комерційними установами не буде. Приміром, В. Лук'янов вважає, що ці функції повинно бути покладено на державні банки (Ощадбанк, Укресімбанк). Також, за його словами, ми не можемо забувати, що в Україні є Державна іпотечна установа (ДІУ), яка вже має великий досвід фінансування різних програм, включаючи «Доступне житло».

До речі, вже на сьогодні, як заявив голова правління ДІУ Віктор Миргородський, його відомство направило до Кабміну пропозиції щодо того, як зробити іпотеку під 2–3% річних. Слід додати, що В. Миргородський також пропонує не компенсувати ставки комерційним банкам, а добитися, щоб вони були низькими завдяки збільшенню статутного фонду ДІУ.

За його словами, якщо щороку ДІУ отримуватиме по 2–3 млрд грн, то за 5–10 років, можна буде кардинально розв'язати проблему доступного житла.

Нацбанк вітає й допомагає

Посприяли цьому обіцяє керівництво Нацбанку.

КОМЕНТАРІ

Ігор ЛІСОВ, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики:

— Ставка за іпотечним кредитуванням у більшості європейських країн дорівнює 5%. Наші ж ставки перебувають на рівні 18,25%. Тому люди не поспішають брати гроші в банках для фінансування будівництва житла. Якщо у докризові часи в Україні лише за один день іпотечні кредити брали 600–700 чоловік, то тепер — 30–40.

Нині в Україні на квартирку перебувають 1,2 млн чоловік. А на людину за рік будують у середньому 0,2 кв. м житла, а має бути хоча б 1 кв. м. Тож попит на житло є, а отже, і потенціал розвитку будівельної галузі. Проте все впирається у фінансування.

Леонід РИСУХІН, голова правління Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву:

— Фонд звернувся до вітчизняних банків, щоб ті за можливості створювали молодим людям вигідніші умови кредитування. Адже ми виступаємо гарантом, що молода людина чи родина обов'язково заплатить гроші, бо одержує держпідтримку і саме цими грошима може зробити перший внесок. Банки пішли назустріч молоді. Деякі за програмами кредитування молодих знизили відсоткові ставки на 5% і у заставу беруть майнові права особи, а не майно. Фонд також кредитує молоді родини за рахунок власних коштів за ставкою 10,75%. У 2011-му було видано понад 100 таких кредитів.

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

Щоб компенсація не стала
«ходінням по муках»

ПЕРСПЕКТИВА. Виплата тисячі гривень колишнім вкладникам Сбербанку СРСР, на думку експертів, не матиме негативного впливу на стабільність гривні

Василь ТУГЛУК,
«Урядовий кур'єр»

Цього місяця, ті, хто дожив до наших днів, могли б відзначити сумний ювілей — 20 років тому, а точніше 13 березня 1992 року, було підписано міждержавну Угоду про принципи і механізм обслуговування внутрішнього боргу колишнього СРСР. Відповідно до ст. 3 цього документа всі витрати з обслуговування державного внутрішнього боргу колишнього Союзу з 1 січня 1992 року поклалися на державні бюджети новостворених незалежних держав. Ось такий спадок одержала Україна від тодішнього Кремля і Сбербанку СРСР, центральна контора якого, у грудні 1991 року, вже після українського референдуму про незалежність, списала з кореспондентських рахунків республіканських контор «річні залишки» у сумі понад 84 мільярди радянських рублів.

Благі наміри — ще не еквівалент грошей

Дискусії з приводу справедливості чи несправедливості такого кроку, як і розмови про розподіл майна колишнього СРСР та золотого запасу час від часу спливають на політичну поверхню, проте колишнім вкладникам від цього не легше. Адже прахом фактично пішли заощадження, які люди накопичували, досить часто, десятиліттями. І не тому, що вони були такими ошадливими, чи скупердяями, просто асортимент товарів, на які можна було витратити великі суми грошей, був вкрай обмежений. Адже бажаних придбати автомобілі чи мебелі гарнітури і навіть шуби з штучного хутра було чимало, проте за цим треба було стояти в чергах, інколи роками. Та і люди під впливом радянської пропаганди вірили у вічність тодішньої системи, тож і сподівалися на «світле майбутнє», коли всього буде вдосталь. Воно таки наступило, щоправда, вже за іншої політичної системи. Все змінилося до навпаки — товарів вдосталь, а грошей катма.

Не можна, звичайно, стверджувати, що українська влада взагалі не звертала уваги на проблему компенсації заощаджень, які канули в легу разом з Союзом. Так, у жовтні 1996 року Верховна Рада прийняла Закон «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України», яким фіксувався борг перед ними у розмірі 131,96 млрд грн. А 21 листопада того ж року тодішній глава держави Леонід Кучма підписав цей закон. Якцо проаналізувати економічні дані тих років, то стає очевидним, що це були всього-на-всього добрі наміри, і не більше. Адже сума компенсації вкладів на кінець 1996 року сягала 132 млрд грн, а доходи Державного бюджету України за 1997 рік, коли можна було починати виплачувати компенсацію, склали усього 17 млрд грн. Як наслідок, за наступних одинадцять років держава спромоглася виплатити громадянам лише 9 млрд грн. Тому прийнятий тоді закон радше можна вважати популістським,

який не мав під собою реальної економічної основи. Окремі політики, до речі, якщо хотіли повернути до себе увагу широкої громадськості, неодноразово пропонували свої проекти повернення заощаджень, які теж були тими ж самими «благими намірами», непідкріпленими відповідними розрахунками.

Чергова спроба

У 2008 році минулий уряд задекларував поновлення виплат за боргами Сбербанку. Вкладники мали право на компенсацію в розмірі 1 тис. грн, їхні спадкоємці — до 500 грн. Але в липні 2009 року ці виплати на невизначений термін було припинено. Тодішній глава уряду заявила, що з 8,5 млн осіб компенсацію одержали 6,5 млн. Проте на сьогодні виявилось, що обділеними залишилося не два млн громадян, а цілих шість. І коли Президент України Віктор Янукович давав доручення уряду поновити виплати компенсацій за радянськими вкладами, то продиктовано це було пе-

«Тут треба відновити справедливість, адже частина людей отримала компенсацію, а частина — ні. До кінця поточного року повинні отримати всі. Справедливість вимагає, щоб першими були люди похилого віку. Причому я поставив завдання, щоб механізм виплат виключав принизливі черги і збирання довідок».

Прем'єр-міністр України
Микола АЗАРОВ

редусім прагненням відновити соціальну справедливість: «Колишній уряд зупинив програму повернення заощаджень вкладникам Сбербанку, але залишилася велика кількість громадян, які не змогли отримати обіцяні компенсації в 1 тис. грн. До таких громадян відносяться понад 6 млн. Держава повинна виконувати свої зобов'язання, тому починаючи з 1 червня і до кінця цього року ця частина боргу повинна бути повернута».

Оскільки це доручення йшло, так би мовити, в комплексі з підвищенням пенсій, то на думку опонентів влади, в державній казні просто немає коштів на ці виплати. Однак, як вважає віце-прем'єр-міністр — міністр соціальної політики Сергій Тігіпко, 16 млрд грн — не такий вже непосильний тягар для держбюджету, і у Мінфіну ці кошти є. Джерелами фінансування, на думку Сергія Тігіпка, можуть стати надходження від введення податку на багатство, а також «доходи» митниці.

Глава держави зазначив також, що влада запропонує колишнім

Всього лише тисяча гривень. А хто компенсує нерви і здоров'я?

вкладникам Сбербанку СРСР вигідні депозитні умови для збереження цих грошей: «Ми розраховуємо на те, що нам вдасться якусь частину людей переконати, щоб люди залишили ці кошти на своїх рахунках — тобто не отримували готівкою, а залишили на рахунках. Ми для цього створимо вигідні умови». На думку Президента, такий крок не тільки сприятиме зміцненню ліквідності національних банків, а й дасть змогу досягти зниження кредитних ставок для фінансування та інвестицій у різні галузі економіки України. Окрім того це також зменшить ризики інфляційних процесів та девальвації гривні.

Щодо останнього, то тут думки розділилися. Щоправда, цей поділ пройшов не стільки по економічному, як по політичному «вододілу». На думку ж завсектором грошово-фінансової стратегії Національного інституту стратегічних досліджень Олексія Молдована, якого цитують ЗМІ, у випадку, якщо виплати вкладникам обмежаться однаковими державними трансфертами в розмірі 1 тис. грн, то серйозного тиску на інфляцію і курс гривні це не спричинить. Солідарний з такою оцінкою і президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко: «Нині загальна кількість емітованої гривні, що перебуває в обігу, складає близько 230 млрд грн. Сума в 6 млрд грн не зможе суттєво змінити цю пропорцію. Тому не варто особливо переживати, що ця виплата може призвести до зростання попиту на валюту або істотної інфляції». Щоправда, аналітик нагадав, що тисяча рублів і тисяча гривень непропорційні за своєю купівельною спроможністю. І це насправді так, однак враховуючи, що більшість нинішніх власників цих вкладів перебувають, м'яко кажучи, не в найкращому матеріальному стані, вони будуть раді і такій сумі.

Минулі помилки враховано?

Як зазначив днями голова Національного банку Сергій Арбузов, вкладники Ощадбанку СРСР матимуть можливість одержати компенсацію за знеціненими вкладами не лише на депозитах, а й готівкою. При цьому виплати компенсацій, на думку головного банкіра, не вплинуть на курсову полі-

тику Нацбанку. Водночас ця установа планує запровадити спеціальні картки для виплати населенню компенсацій. Останнє, до речі, далеко не другорядна проблема. Варто лише згадати про трагедії 2008 року, коли в чергах за одержанням тисячі гривень люди помирили, одержували інсульту і інфаркти, натовпи розлючених вкладників готові були

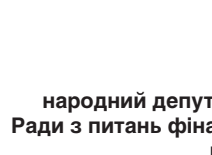
рознести вщент фінансові установи. Окрім того і сама процедура одержання компенсації була складною та бюрократизованою. Судячи з того, що Нацбанк пропонує нову форму повернення вкладів, уроки з минулого зроблено. Нині головне, щоб наміри позбавити людей «приємності» вистоювати в чергах стали реальністю.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Ярослав ЖАЛІЛО,
президент Центру антикризових досліджень:

— Виплата боргів Сбербанку СРСР недоцільна з економічної точки зору, бо Україна як держава не має заборгованості перед клієнтами радянського держбанку і не є правонаступником фінансової системи Радянського Союзу. Це «чужорідні» для економіки країни гроші. У разі ж коли уряд розробить модель компенсації за вкладами Сбербанку СРСР, яка сприятиме зберіганню повернутих грошей на депозитних рахунках та збільшуватиме капіталізацію банків і їх депозитних ресурсів, тоді вдасться сформувати інвестиційний ресурс країни. Дозвіл на використання таких коштів мають давати за умови використання їх на житлове будівництво, освіту. У такому випадку буде економічний сенс до повернення боргів Сбербанку СРСР.

Василь ГОРБАЛЬ,
народний депутат, член Комітету Верховної Ради з питань фінансів, банківської діяльності, податкової і митної політики

— Проаналізувавши попередній досвід щодо виплат, дійшов висновку, що відсоток коштів, які залишалися в Ощадбанку, був досить невисоким. Це зокрема було пов'язано з тими операційними ризиками, які тоді були допущені, операційними помилками щодо черг тощо. Гадаю, якщо виплати здійснюються ритмічно, без черг, з правильним роз'ясненням і інформаційним супроводом, то тоді відсоток коштів, які залишаються на депозитах, звісно, вищий. Це правило діє при будь-яких виплатах, не виняток й ініційовані Президентом.

Ігор БУРАКОВСЬКИЙ,
директор Інституту економічних досліджень і політичних консультацій:

— Ініціатива Президента щодо повернення ощадбанківських вкладів не дає відповіді на ключові запитання: як фінансово розв'язуватимуть цю проблему? Це буде остання виплата чи подібні заходи проводитимуть і надалі? Сьогодні треба визначитися, якою буде позиція України перед вкладниками Сбербанку СРСР.

Друга теза: ця проблема не має раціонального економічного розв'язання. Якщо візьмемо як приклад досвід колишніх радянських республік, то вони це питання вирішували не до кінця і намагалися закрити якнайшвидше. Тут безсумнівно більше політики, ніж раціонального економічного зерна. Я супротивник повернення вкладів саме нині, бо для цього немає відповідного економічного підґрунтя. Ця тема політично і соціально вразлива для будь-якого уряду — чинного чи майбутнього. Для реалізації ініціатив потрібні кошти, а в них ми обмежені. Треба прийняти остаточне політичне рішення щодо виплати вкладів, аби цю тему не порушували з періодичністю проходження виборчих кампаній, і так унеможливити спекуляції й популізм у цій царині.

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

Пігулка від дорогих ліків

ПРОЕКТ. В Україні планується запровадити державне регулювання цін на лікарські препарати та часткове відшкодування їх вартості

Тетяна МОІСЕЄВА,
«Урядовий кур'єр»

Україна — чи не єдина з європейських країн, де досі немає державного контролю на ціни лікарських препаратів. Шукаючи потрібні пігулки, ми зазвичай знаємо, в якій аптеці вони продаються дешевше, а в якій дорожче — так, ніби йдеться про ковбасу чи цукерки, а не про соціально важливий продукт, на придбання якого середній українець, занедужавши, змушений витратити вагомую частину вмісту свого гаманця. Особливо «кусючими» цінами на ліки вирізняються аптеки, розташовані при лікарнях чи поліклініках. Та й справді, чом би не скористатися слушною нагодою та не заробити зайву копійчину на хворих пацієнтах, адже зрозуміло: аби купити потрібні ліки, вони не бігатимуть у пошуку дешевшої аптеки. Мимохіть згадується старий анекдот про пігулку від жадібності... Саме такою «пігулкою» від завищеної вартості ліків, спричиненою надмірною лібералізацією фармацевтичного ринку, й повинно стати держрегулювання цін на лікарські препарати.

Пацієнт купує, держава компенсує

Нещодавно на розширеному засіданні Кабміну Президент Віктор Янукович доручив урядові «поступово запровадити європейський підхід референтних цін до державного регулювання цін на ліки». Віце-прем'єр-міністр — міністр охорони здоров'я Раїса Богатирьова підписала указ про створення відповідної робочої групи, завдання якої — в стислий термін розробити умови переходу на референтні ціни та часткове відшкодування (реімбурсацію) ліків. Її перші засідання вже відбулися і, за інформацією МОЗ, на них було обговорено головні проблеми запровадження механізмів ціноутворення на лікарські засоби в країнах ЄС та СНД.

По суті, референтна ціна — це фінансовий механізм, який визначає максимальний рівень відшкодування вартості лікарських засобів пацієнту. Беручи її за основу, держава визначає, яку суму з вартості конкретного препарату вона компенсуватиме.

За інформацією МОЗ, внаслідок запровадження референтних цін у Німеччині за 13 років (1989—2002) вартість лікарських засобів референтної групи в середньому знизилась на 32% (на референтні засоби припадало 10% обсягу продажу). Водночас ціна на лікарські засоби, що не входять до референтних груп, у середньому підвищилась на 26%.

Часткове відшкодування вартості стосується певної

групи рецептурних ліків, і що важливо — в рецепті має бути вказана міжнародна непатентована назва (те, чого в нас досі немає), а не конкретний бренд: скажімо, ацетилсаліцилова кислота, а не аспірин чи щось інше.

Приміром, на ринку продається препарат Х, де діюча речовина одна, проте торгові назви різні, — пояснює експерт з питань організації системи охорони здоров'я Володимир Дудка. — Перший коштує гривню, другий — дві, третій — три. Держава вирішує, яку саме вартість вона готова компенсувати з препарату з даною діючою речовиною. Зазвичай використовуються зовнішні референтні ціни інших країн, які за тими чи тими параметрами схожі до тієї, де вводяться референтні ціни. Так, скажімо, Англія, Франція, Швейцарія та Німеччина є одна для одної референтними країнами, тобто кожна з них використовує ціни інших для оцінки сум, які мають компенсуватися при продажу ліків.

Як повідомили «УК» в Мінохоронздоров'я, перелік індикативних країн, за якими визначатиметься референтна ціна в Україні, ще опрацьовується.

Головне — не перегнути палицю

Введення референтної ціни без системи реімбурсації, на думку Володимира Дуд-

ки, було б безпосереднім жорстким регулюванням ринку ліків. З одного боку, це виправдано, адже ліки — соціально важливий продукт. Проте, як звичайно, в разі застосування державою таких жорстких інструментів регулювання існує ризик виникнення дефіциту лікарських препаратів. Зок-

«Я вимагаю, щоб місцева влада і контролюючі органи моментально припинили дію ліцензії і закривали аптеку, якщо в ній немає ліків за визначеними граничними цінами».

Прем'єр-міністр України
Микола АЗАРОВ

рема, свого часу на такі граблі наступила Греція, що на початку економічної кризи міцно закрутила гайки в регулюванні цін на ліки. Це призвело до того, що кілька фармацевтичних виробників просто пішли з грецького ринку.

Власне, шукаючи підтвердження успішної роботи системи реімбурсації, не треба перетинати навіть кордон шенгенської зони: в сусідній Молдові кілька років тому також було введено систему часткового від-

шкодування вартості ліків. Причому впровадили її дуже швидко, буквально за рік після того, як було ухвалено відповідне рішення.

У них розписано все дуже чітко: така-то таблетка, така-то діюча речовина, за неї стільки-то компенсує держава. Система працює дуже ефективно, — наголошує В. Дудка. — Важливо, що держава, компенсуючи частину вартості препарату, таким чином ринковими методами змушує виробників, що мають вищу ринкову вартість препарату, намагатися знижувати ціни до тієї, яка компенсується. Адже зрозуміло, що коли провізор в аптеці каже пацієнтові: «Ви можете придбати ацетилсаліцилову кислоту з такою-то фірмовою назвою практично безкоштовно, а з отакою — за гривню, а з цією — за дві», то пацієнт вибере ту, вартість якої держава відшкодує максимально. Таким чином, споживання препаратів, що мають необґрунтовано високу ціну, зменшується, а їх виробники або ідуть з ринку, або прагнуть знижувати свою ціну доти, доки вона не зрівняється з тією, що компенсується. Цей процес постійно веде якщо не до зниження цін, то принаймні до їх стримування.

Цікаво, що система часткового відшкодування вартості ліків змушує виробників тих препаратів, на які вона поширюється, переглядати й рекламні

бюджети, котрі в світових масштабах становлять мільярди доларів і є частиною вартості будь-яких пігулок. За словами В. Дудки, реімбурсація виводить їх із конкуренції між брендами, коли є сенс вкладати кошти в рекламу, вбиваючи в голову пацієнтові, що, скажімо, аспірин фірми Х — «найаспіриністіший» у світі. Адже коли в рецепті зазначено лише непатентовану міжнародну назву цього препарату — скажімо, та сама ацетилсаліцилова кислота — і саме так його називає провізор в аптеці, а споживач радше віддасть перевагу не тим пігулкам, котрі рекламуються, а тим, чия вартість компенсується, широка реклама просто не дасть очікуваного ефекту.

Конкретні терміни впровадження системи референтних цін та часткового відшкодування ліків в Україні нині не називаються. Як повідомили «УК» в Мінохоронздоров'я, насамперед потрібно запровадити пілотні проекти та отримати результати моніторингу їхньої ефективності, а вже потім, відпрацювавши певну модель, поширювати її.

За словами міністра охорони здоров'я Раїси Богатирьової, нині ведеться робота над проектом урядової постанови щодо введення референтних цін на ліки для хворих на гіпертонію і діабет.

«Ми напрацьовували механізми введення справед-

ЦІКАВО ЗНАТИ

◆ За даними аналітичної системи дослідження ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research», за 2011 рік загальний обсяг інвестицій фармацевтичних компаній в рекламу лікарських засобів у різних ЗМІ становив 2,65 млрд грн, що на 36% більше, ніж торік. Лідерами за обсягами вкладених коштів у рекламу є такі лікарські засоби, як солпадеїн, колдрекс, мезим тощо.

◆ Як повідомляє Державна служба статистики України, за 2011 рік індекс споживчих цін на медикаменти зріс на 6,6% порівняно з попереднім роком. Індекс цін вітчизняних виробників фармацевтичних препаратів і матеріалів за 2011 рік зріс на 9,5% порівняно з торішніми показниками.

ливих референтних цін на медпрепарати та обговорили два пілотних проекти, які почнуть реалізовуватись у травні-червні цього року, відповідно до яких будуть запроваджені референтні ціни на певні види медпрепаратів для лікування гіпертонічних хвороб і лікування інсуліном діабетичних хвороб», — зазначила вона під час брифінгу.

Отже, переваги цієї системи очевидні. Питання лише в тому, коли вона запрацює в Україні, відповідно навівши певний лад на ринку фармацевтичних препаратів та зробивши ліки доступнішими для всіх українців.

КОМПЕТЕНТНО

Голова Державної служби України
з лікарських засобів
Олексій СОЛОВІЙОВ:

«Увагу насамперед приділяємо забезпеченню аптеками сільського населення»

— Якщо брати структуру роздрібного ринку України, то на сьогодні наше населення забезпечують лікарськими препаратами 22 тисячі аптекних установ. Таким чином, одна аптека нині обслуговує 2300 осіб. Зрозуміло, що для будь-якої людини, яка перебуває в місті, питань щодо можливості придбання лікарського препарату не виникає, оскільки тут аптек достатньо. Тому увагу ми насамперед приділяємо забезпеченню аптеками сільського населення. Наприкінці року вже було ухвалено нові ліцензійні умови, згідно з якими з'явилася можливість відкривати аптекні установи, зокрема аптекні пункти, не лише при лікувальних установах у центральних районних лікарнях, а й у будь-якому адміністративному будинку. Ми зменшили площу аптеки — саме тієї, що може розташовуватися в сільській місцевості.

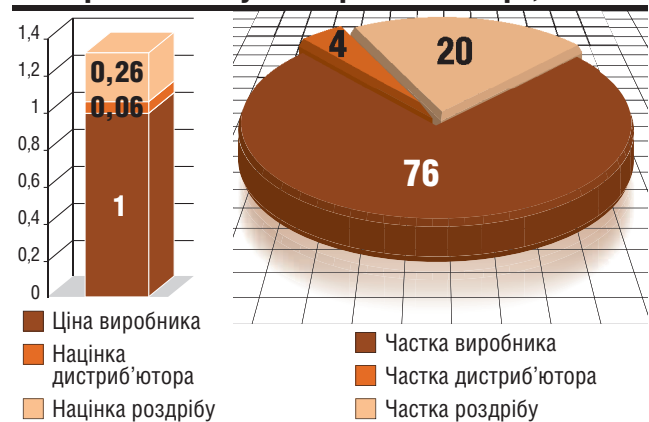
Крім того, розглядається можливість відкриття аптекних установ у сільській місцевості на базі державної акціонерної компанії «Ліки України». Це спільна робота з обласними управліннями охорони здоров'я, з облдержадміністраціями, оскільки вони повинні надати місце для розміщення таких аптекних пунктів. ДАК «Ліки України» бере на себе витрати, пов'язані з устаткуванням місць реалізації, а також одержанням

ліцензій. Другий проект, котрий нині опрацьовується, — поновлення такої, на наш погляд, ефективної програми, як «Ліки поштою». Він пов'язаний із можливістю замовлення лікарського препарату через відділення Укрпошти та оперативну, наскільки це можливо, його доставку. Якщо лист у сільську місцевість доходить протягом трьох-чотирьох днів, ми сподіваємося, що лікарський препарат буде потрапляти до замовника приблизно з такою ж швидкістю.

Безумовно, для випадків, коли пацієнт перебуває в термінальному стані, в сільській місцевості існують сільські амбулаторії, центральні районні лікарні, де не тільки повинні надати медичну допомогу, а й забезпечити відповідними медикаментами. Ми розуміємо, що часто центральні районні лікарні не мають усього переліку ліків для першої допомоги хворим, тому проблема відкриття нових місць реалізації лікарських препаратів саме в районних лікарнях є актуальною.

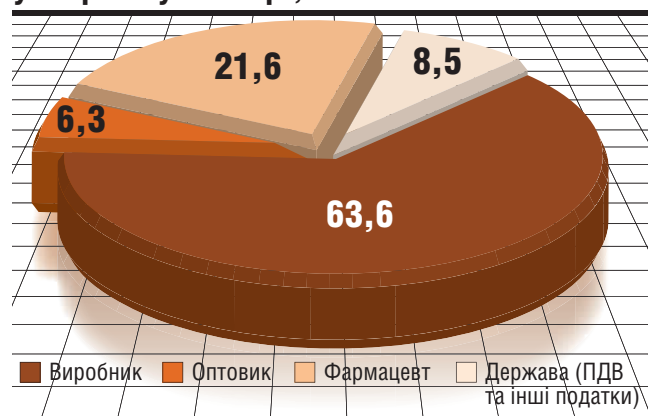
Загалом динаміка відкриття аптекних установ у селі за останні півтора року значно змінилася. Аптекних установ, відкритих у сільській місцевості, додалося після того, як ми знизили вимоги до аптек. Їхня кількість збільшилася на 15% — фактично це 800 місць реалізації лікарських препаратів.

Узагальнена розбивка на структурні складові ціни імпортного ЛЗ в Україні та усереднені націнки по ринку за даними роздрібною реалізації імпортних ЛЗ у 1 півріччі 2010 р., %

Джерело: Український фонд «Здоров'я»

Узагальнена розбивка на структурні складові ціни лікарського засобу у Європі у 2008 р., %

Джерело: Український фонд «Здоров'я»

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

Джерела соціального значення

ОПОДАТКУВАННЯ. Головними джерелами коштів для збільшення виплат стануть запровадження податків з багатства, оптимізація офшорних схем і виведення зарплат із тіні

Надія ПЕТРІВ
для «Урядового кур'єра»

Звідки візьмуться кошти для збільшення соціальних виплат? Це питання непокоїть не тільки малозабезпечених, які розраховують на додаткову підтримку держави. Майже кожна людина турбується, щоб ініціативи Президента не зменшили її власного добробуту. У вітчизняних ЗМІ вже з'явилися статті про те, що податок на багатство і офшори, а також легалізація зарплат начебто торкнуться не можливих верств, а так званого середнього класу. Проте в уряді запевняють: середнього класу ніхто не чіпатиме. А галас проти нових законів здійснюють ті, хто не звик платити за багатство...

Європейський досвід

До останнього часу Україна лишалася чи не найліберальнішою країною для багатіїв у Європі. Жодних податків на нерухомість, дорогі автівки, яхти та приватні літаки. Жодних додаткових платежів з імпорту предметів розкоші, дорогих меблів, діамантів, натурального хутра.

Водночас у Європі тільки й розмов про ПІДВИЩЕННЯ податків з багатства. Наприклад, в Італії фінансова поліція відловлює водіїв на дорогих автомобілях, щоб упевнитися, що вони сплатили цей податок. Президент Федерації автомобільних дилерів Філіппо Берначія навіть заявив, що тепер на таких автолюбителів дивляться майже як на злочинців. У підсумку власники «Феррарі», «Мерседесів», «Порше» тощо масово позбуваються своїх «залізних коней». Як пише газета «Коррьєре де ла Сера», щомісяця за межі Італії, здебільшого в Східну Європу (зокрема в Україну) вирушає понад тисяча інших елітних авто, рятуючись від податків. Втім, якщо машину можна вивезти за кордон, то нерухомість не посунеш. Економічна криза в Європі спонукає керівництво європейських країн збільшувати ставки податків на майно.

Наприклад, у Німеччині ставка податку на дохід від перепродажу нерухомості, яка не використовується для особистого проживання, вже зараз сягає 50% доходу. А податок на квартиру з однією спальнею в Берліні становить майже 200 євро на рік.

У Франції суми ще більші. Так, за квартиру в передмісті Парижа вартістю 300 тис. євро доведеться щороку платити 1500 євро. В Іспанії податок на нерухомість становить 100–2000 євро на рік залежно від об'єкта, його престижності та інших характеристик. А в Португалії власники житла зобов'язані щорічно платити податок у розмірі 0,5% вартості нерухомості.

Крім того, Міжнародна організація економічної кооперації та розвитку в Європі в січні-лютому 2012 року порадила урядам Данії та Норвегії терміново підняти податки на нерухомість, знизити загальну іпотечну заборгованість громадян і припинити приховане субсидування власників дорогого житла.

Українські розкоші

А що ж в Україні? Дорогі заміські палаци ростуть як гриби після дощу, але жодного оподатку-

вання статків для їх власників до останнього часу не було. І вітчизняні багатії звикли до безтурботного (в сенсі податкових зобов'язань) життя.

Виправити це мають підготовлені урядом зміни до Податкового кодексу України щодо запровадження податку на багатство. Згідно з проектом, об'єктами оподаткування у сфері нерухомості будуть квартири, загальна площа яких перевищує 200 кв. метрів, та будинки (житловий, дачний, садовий, котедж або житловий будинок садибного типу), загальна площа якого перевищує 400 кв. метрів. Окремо автори закону подбали про дитячі будинки сімейного типу. Їх не оподатковуватимуть незалежно від площі.

А ось за легкові автомобілі з об'ємом циліндрів двигуна понад 3400 куб. сантиметрів і мотоцикли з двигуном понад 800 куб. сантиметрів доведеться платити. Крім тих машин і мотоциклів, які експлуатуються понад 7 років. Загалом поясню, що такий об'єм двигуна має, наприклад, «Тойота Ленд Крузер» — дорогий і прес-

адміністрування виявиться надто дорогим, а сума надходжень — лише півмільярда гривень.

Насправді історичний досвід показує, що складнощі з податками на майно та на розкіш виникають лише на початковій стадії його введення. Справді, треба облікувати будинки, яхти, машини, підрахувати вартість тощо. Але ж ми не одним днем живемо. І податок вводиться не на місяць, не на рік і навіть не на кілька років.

На думку фахівців, українцям щоб «увійти в систему», знадобиться не більше трьох років. Вже у 2015-му вартість автоматизованого обліку цінностей знизиться, а надходження від податку на багатство помітно зростуть.

Офшори поділяться з пенсіонерами

Утім, не розкошами єдиними наповнюватиме бюджет уряд. Одне з основних джерел надходжень повинне створити ухвалення законопроектів про «цивілізацію» відносин між українськими та офшорними компаніями.

Економічна криза в Європі спонукає керівництво європейських країн збільшувати ставки податків на майно.

тижний джип. Чи їздять на таких нових(!) машинах представники середнього класу? Якщо їздять, то, поза сумнівом, мають тіньові доходи.

А хто з простих родин має дорогі яхти, літаки і вертольоти, коштовності вартістю понад 20 розмірів мінімальної заробітної плати? Спитаєте: скільки це — 20 МЗП? Порахувати легко: треба помножити 1073 гривні на двадцять — отримаємо 21 460 гривень.

Отже, перший міф про те, що «платитимуть не стільки багаті, скільки середні», ми розвінчали легко. Друга легенда, яка нині мандрує газетними сторінками: зібрати податок буде дуже важко,

тому що операції проводять через офшори. У податкову систему України з цих підприємств потрапляє небагато», — зазначає економіст.

Щоб поставити все з голови на ноги, Міністерство соціальної політики розробило законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України», який запроваджує механізм контролю за трансфертним ціноутворенням в угодах з контрагентами, зареєстрованими в офшорних зонах.

Власники найбільших фінансово-промислових груп України навіть не приховують, що 90% операцій вони проводять через офшори.

Це вже друга ініціатива міністерства, пов'язана з офшорами. Нагадаємо, що першим законопроектом «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо пенсійного збору з операцій з офшорними юрисдикціями) пропонували ввести пенсійний збір на операції з виведення товарів і грошових коштів в офшорні зони.

«Ми пропонуємо ввести 12-відсотковий збір на операції з офшорами. Кошти, отримані від цього податку, підуть до Пенсійного фонду — на виплату і підвищення пенсій, а це майже мільярд гривень. Зараз ми готуємо розширення переліку офшорних зон з 33 до 68. Це дасть змогу додатково отримати для наших пенсіонерів ще приблизно 2 млрд гривень», — розповів під час презентації документа віце-прем'єр-міністр України — міністр соціальної політики Сергій Тігіпко.

Щоправда, до переліку офшорних зон не потрапив Кіпр як держава — член ЄС, яка деякий час тому привела своє законодавство у відповідність з вимогами ЄС і перестала вважатися «офшорним раєм».

Утім, «питання Кіпру», за словами Сергія Тігіпка, має бути вирішено окремо, оскільки саме

звідти надходить понад чверть всіх начебто іноземних інвестицій, які насправді є прихованим прибутком українських підприємств. І оминати увагою такі кошти просто неможливо: вони дуже потрібні українським пенсіонерам.

Білим по білому

І нарешті, головним джерелом поповнення видаткової частини бюджету стане виведення зарплат із тіні. На цьому можна отримати приблизно 28–30 млрд гривень до бюджету. Як це зробити? Звичайно лише зменшенням податкового тиску, а не репресивними заходами.

Це добре розуміють в уряді. Ось як сказав Прем'єр-міністр Микола Азаров на зустрічі з керівниками представництв іноземних компаній, що працюють в Україні: «Нині йдеться про зниження нарахувань на фонд оплати праці. Це справді серйозна проблема, пов'язана, передовсім із дефіцитом Пенсійного фонду. Проте ми знайдемо розв'язання цієї проблеми і поступово зменшуватимемо навантаження на фонд оплати праці. Нам потрібно легалізувати зарплату. Яким шляхом зможемо це зробити? Шлях тільки один: треба зробити так, щоб підприємцям було вигідно платити зарплату по білому», — підкреслив керівник уряду.

Нині Мінсоцполітики розробило низку законопроектів щодо детинізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення. Насамперед це проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо мінімальних розмірів оплати праці та гарантій їх забезпечення)». Його розроблено за-

для посилення соціального захисту населення України, яке працює, шляхом підвищення мінімальних державних гарантій в оплаті праці.

Другий проект — «Про відповідальність підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб — підприємців та громадян — суб'єктів підприємницької діяльності і самозайнятих осіб, які використовують найману працю». Саме він дозволить легалізувати зайнятість населення та сприятиме викориненню виплат заробітної плати «в конвертах».

Третій — «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про працю)». Закон має забезпечити позитивний вплив на стан погашення заборгованості із виплати заробітної плати, зменшити кількість випадків порушення норм законодавства про працю.

Триває громадське обговорення цих трьох проектів. Експерти вважають, що вони надійдуть на розгляд у Верховну Раду на початку квітня. Саме тоді, коли і розпочнеться практична стадія реалізації соціальних ініціатив Президента України.

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

«Дитина щасливою буде лише в родині»

Директор департаменту з усиновлення та захисту прав дитини Мінсоцполітики Аксана ФІЛІПШІНА

Кожна дитина потребує тепла й захисту батьків, проживання й виховання в родині. На жаль, чимало дітлахів перебувають під опікою держави в інтернатних закладах. І хоч вони там на повному державному забезпеченні, все одно це не може замінити їм тепла рідної домівки.

Лише сім'я здатна задовольнити основні потреби дитини, надавати стимули для її подальшого розвитку, створювати добру атмосферу. Якщо не існує можливості для дитини жити з рідними батьками, альтернативою є інші, сучасні форми сімейного виховання сиріт. Про це розмова з директором департаменту з усиновлення та захисту прав дитини Мінсоцполітики Аксаною ФІЛІПШІНОЮ.

З татом і мамою разом

УК Аксано Анатоліївно, держава намагається подолати проблему сирітства не одне десятиліття. Адже відомо, що найкраще дитині зростати й виховуватися в сім'ї. Чи вдається це питання зрушити з місця?

— У цій царині вдалося зробити чимало. Ми розуміємо, що дитина щасливою буде лише в сім'ї, тому намагаємося зробити все можливе, аби знайти їй родину. І добре, що в останні роки в Україні спостерігається тенденція до зменшення чисельності дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Якщо на кінець 2010 року їх налічувалося 98 119, то на кінець 2011-го — 95 956 дітей.

Проте попри позитивні тенденції, що знайшли вияв протягом кількох останніх років, частка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у загальній кількості дитячого населення залишається стабільно високою і становить близько 1,2 %.

З року в рік зростає кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сімейних формах виховання: усиновлення, опіка, піклування, прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу.

Якщо в 2009 році в сімейних формах виховання виховувалася 72 081 дитина, що становило 70,7% загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, то на кінець 2011-го в сім'ї влаштовано 73 345 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що становить 76,4% відповідно.

З метою реалізації права кожної дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання в сімейному оточенні протягом 2012 року в сімейні форми виховання планується влаштувати понад 13,5 тис. дітей.

УК Останнім часом, точніше, вже років з п'ять, в Україні зберігається позитивна тенденція щодо переваги національного усиновлення над міждержавним. В Україні простіше перевірити умови проживання сиріт, а як бути тим, хто виїхав за кордон?

— Назву кілька цифр. Приміром, у 2009 році громадянами України усиновлено 2374 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування; іноземцями — 1428. В 2010-му українці усиновили 2247 дітей, іноземці — 1202 дитини. Торік українцями усиновлено 2114 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, іноземними громадянами — 970 дітей.

Звісно, нагляд за умовами проживання і виховання усиновлених дітей, які проживають на території України, здійснюється службами у

німумів для дитини залежно від її віку.

На сьогодні на утримання дитини до 6 років щомісяця виплачується приблизно 1800 грн, на утримання дитини від 6 до 18 років — понад 2200 грн, що на 200 грн більше, ніж торік. Це пов'язано із збільшенням розміру прожиткового мінімуму.

Прийомні батьки та батьки-вихователі також отримують грошове забезпечення у розмірі 35% розміру соціальної допомоги на кожну прийомну дитину або дитину-вихованця. Розмір грошового забезпечення для прийомних батьків в середньому становить 1600 грн, а для батьків-вихователів — 5400 грн.

Також слід зазначити, що щороку збільшуються видатки на фінансове забезпечення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу:

☛ у 2011 році на ці цілі було виділено на 3% більше, ніж у 2010-му;

☛ у 2012-му — на 21% більше, ніж у 2011 році.

Діти в очікуванні, що мама прийде і їх забере

справах дітей за місцем проживання усиновлювачів до досягнення дітьми 18 років.

Протягом перших трьох років усиновлення дитини служба у справах дітей щороку перевіряє їх умови проживання та виховання, а в подальшому — один раз на три роки. За результатами перевірки складається звіт, в якому зазначаються відомості про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, стосунки в родині.

Облік усиновлених дітей, які проживають за межами України, та нагляд за дотриманням їхніх прав здійснюють консульські установи та дипломатичні представництва України за дорученням Міністерства закордонних справ до досягнення дітьми 18 років. Усиновлювачі подають звіти про умови проживання та виховання усиновленої дитини до консульської установи чи дипломатичного представництва, які їх аналізують і щороку надсилають до Міністерства закордонних справ. Тобто контроль щодо сиріт існує.

УК Яке матеріальне забезпечення на утримання сиріт мають опікуни, піклувальники, прийомні батьки та батьки-вихователі?

— На утримання дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, опікуни, піклувальники, прийомні батьки та батьки-вихователі щомісячно мають допомогу у розмірі двох прожиткових мі-

Громадяни України, які всиновили дитину-сироту чи дитину, позбавлену батьківського піклування, мають право на допомогу при усиновленні (Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»). Допомога при усиновленні дитини надається у розмірі, встановленому для виплати допомоги при народженні першої дитини. Відповідно до статті 18-1 Закону «Про відпустки» особі, яка усиновила дитину, старшу трьох років, надається одноразова оплачувана відпустка у зв'язку з усиновленням дитини тривалістю 56 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів (якщо усиновлювачами є подружжя — одному з них на їхній розсуд).

Окрім того, жінці, яка працює і яка усиновила дитину, надається

ДОСЬЄ «УК»

Аксана ФІЛІПШІНА. Народилася в Одесі. Закінчила Одеський державний університет імені І. Мечникова. З 2006 року працювала у Державному департаменті з усиновлення та захисту прав дитини. З січня 2012-го — директор департаменту з усиновлення та захисту прав дитини Мінсоцполітики.

щорічно додаткова оплачувана відпустка тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів (стаття 19 Закону України «Про відпустки»).

Інтернатівці мріють про домівку

УК Чимало дітей, яких свого часу не усиновили, залишаються в державних закладах — інтернатах. Про дім, сім'ю вони лише мріють.

— Справді, незважаючи на зусилля місцевих органів влади якомога більше дітей влаштувати у сімейні форми виховання, кількість дітей у закладах державної опіки хоч і зменшується, та поки що є досить високою.

У 2010 році в системі інтернатних закладів виховувалося близько 16 тис. дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, тоді як у 2005-му їх кількість становила близько 24 тис.

Якщо проблема сімейного влаштування дітей молодшого віку більш-менш вирішена, то для дітей, старших за 10–12 років, знайти сім'ю набагато важче. Таким чином, для цієї вікової категорії у разі втрати сім'ї переважним, а інколи і єдиним місцем влаштування є інтернатний заклад.

Тому без реформування діючої системи інтернатного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, неможливе забезпечення прав дитини, яка влаштована в інтернатний заклад, відповідно до Конвенції ООН про права дитини та європейських стандартів.

Отож Міністерство соціальної політики розробляє Положення про заклад з умовами виховання, наближеними до сімейних. Розробляє і проект Національної стратегії забезпечення прав дитини та підтримки сім'ї, яка передбачає такі основні завдання:

☛ удосконалення системи підтримки сім'ї з дітьми на рівні громади для забезпечення стабільного безпечного середовища для дитини та запобігання її вилученню з сім'ї;

☛ удосконалення системи альтернативного догляду дітей у напрямку створення максимально наближеної до сімейного, приділяючи особливу увагу поверненню дітей до родин та/або громад і забезпеченню принципу виховання у родині;

☛ оптимізація системи управління, координації і взаємодії в сфері захисту прав дитини.

УК Питання забезпечення сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, житлом, є надзвичайно актуальним. Багатьом вихован-

цям інтернатів воно не доступне й діти не знають, як і де жити далі.

— За оперативними даними з регіонів, в Україні протягом 2011 року житло отримали лише 298 осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що становить 6,3% потреби (у 2010 році житло отримали 8% потреби).

Згідно із законодавством України, питання забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа житлом покладені на місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

Для розв'язання цієї проблеми Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розробляється Загальнодержавна програма розвитку соціального житла.

Хочу сказати, що питання вчасного забезпечення житлом дітей вказаної категорії може бути вирішено у разі прийняття Загальнодержавної програми розвитку соціального житла. Але наголос: останніми роками приділялася значна увага захисту житлових прав дітей-сиріт. Так, з 2010 року введено норму щодо взяття дітей зазначеної категорії на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, з 16-річного віку, а не з 18, як було раніше.

З метою збереження житла дитини-сироти на час її перебування в сім'ї громадян або в інтернатних закладах надано можливість надавати житло, яке належить дитині на праві власності, в оренду іншим громадянам до повернення дитини після досягнення нею повноліття. Це дасть можливість підтримувати житло в належному стані, а на рахунок дитини будуть надходити кошти за оренду житла.

На сьогодні розроблено проект постанови Кабінету Міністрів щодо обов'язку органу опіки і піклування повідомляти нотаріуса про накладення заборони щодо продажу житла, яке належить дитині-сироті (відповідно до Закону України від 12.01.2012 № 4314-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту майнових прав дітей»).

На жаль, кошти, які передбачені в місцевих бюджетах, в тому числі і на забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, житлом, є недостатніми, тому було б доцільно залучати до вирішення зазначеного питання громадські та благодійні організації, фонди тощо.

Валентина КОКІНА,
«Урядовий кур'єр»

КОРИСНО ЗНАТИ

Пільги дітям, котрі перебувають під опікою

Відповідно до чинного законодавства, сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які виховуються під опікою, мають право на:

- ◆ отримання аліментів, пенсії із втрати годувальника, стипендії;
- ◆ одержання державної допомоги на дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування;
- ◆ щорічне безоплатне оздоровлення;
- ◆ забезпечення шкільною і спортивною формами, обідми на період навчання;
- ◆ отримання єдиного квитка, який дає право на безкоштовне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, спортивних

споруд, проїзд у громадському міському (приміському) транспорті (крім таксі), який видається керівником навчально-виховного закладу, в якому навчається дитина;

- ◆ вступ до вишів різних рівнів акредитації на пільгових умовах;
- ◆ одноразову допомогу після досягнення 18-річного віку. У 2012 році розмір такої допомоги становить 1810 грн;
- ◆ позачергове забезпечення житлом після завершення перебування у відповідних закладах для таких дітей або завершення терміну піклування, вибуття з прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу та в разі відсутності у них житла.

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

«Важливо, що люди почули про наміри влади від першої особи»

Соціолог
Євген КОПАТЬКО

Соціальна тематика — як чутлива суспільна струна: будь-які дії влади в цій царині одразу набувають широкого розголосу. Ось і нині в країні розгорнулася велелюдна дискусія довкола обіцяних керівництвом держави змін, мета яких — поліпшити добробут громадян. Ще вчора ми про це не згадували, оскільки світова економічна криза, яка зачепила і нашу країну, вже кілька років поспіль не давала підстав для зайвого оптимізму. А вже перші ознаки стабілізації підказали владі нові соціальні орієнтири.

Про це — наша розмова із соціологом Євгеном КОПАТЬКОМ.

УК Пане, Євгене, давні греки небезпідставно говорили, що держава — це певна сукупність приватних будинків, що об'єдналися, і вона сильна лише за умови, якщо процвітають її громадяни — кожен окремо. Чи актуальна ця думка для нинішніх реалій?

— Так. Саме через це соціальні ініціативи чинної влади є очікуваними, вони відповідають логіці дій наших нинішніх очільників і, як свідчать соціологічні дослідження, найбільше турбують електорат. 7 березня цього року Президент України в своєму виступі сказав: у державі відбулася певна стабілізація, маємо відповідні здобутки в економічній сфері, тож час перейти до розв'язання соціальних проблем, які накопичилися в нашому суспільстві.

Важливо, що в політичному сенсі це зроблено своєчасно: люди почули про наміри влади не з чужих вуст, а від першої особи — таке інформаційне випередження варте високої оцінки, цілком виправдане, позбавлене перекозів та домислів. І навряд чи будь-які інші політичні сили можуть доіграти до цієї держави чи привселюдно заявити, що вони проти того, аби поліпшувався добробут людей, щоб у країні

підтримували ті верстви, які найбільше потребують уваги і допомоги влади, щоб зменшувася бар'єр між бідними і заможними.

Певна річ, без критики ще ніхто не обходився, та гідною відповіддю опонентам стане лише одне: коли після заяв, обіцянок буде безумовне виконання запланованого, суворий контроль відповідних міністерств та відомств, аби бюджетні кошти, передбачені на ці цілі, дійшли до конкретного адресата.

УК На вашу думку, чи всі найгостріші питання враховано в президентських соціальних ініціативах, чи поширюються ці пропозиції на ті групи населення, яким найскрутніше живеться нині?

— Проблем накопичилося дуже багато. І одним розчерком пера їх не розв'яжеш. Це має бути комплексна програма, розрахована на середньострокову перспективу. Та найважливіше все-таки розпочати виконання обіцяного, системно проводити його, і тоді громадяни відчують, що слова та справи управлінців не розходяться.

Особисто я, ґрунтуючись на численних соціологічних опитуваннях, завжди обстоював думку про те, що допомога малозабезпеченим повинна бути адресною, спрямованою на певні групи населення, а не розпорошуватися на широкий загаль. Саме це і є наріжним каменем новітньої соціальної політики.

Нагадаю цих адресатів: ідеться передусім про зростання пенсій із цього річного травня, підвищення прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, малозабезпечених та інвалідів і пенсійних виплат для учасників війни. Поетапно зростуть пенсії для звільнених військовослужбовців. Отримують підвищену допомогу діти із незаможних сімей, а людей з особливими потребами обіцяють повністю забезпечити протезами і колясками. Як бачимо, йдеться не про разові акції.

Імпонує мені й те, що президентські соціальні ініціативи зачіпають інтереси не лише переважно літніх людей, а й молодь. Програма державного іпотечного кредитування будівництва житла, розробкою якої займається нині Нацбанк та відповідні міністерства, безумовно, зацікавить юнаків і дівчат, молоді сім'ї, тих, хто мріє про власний дах над головою.

Сподіваюся на втілення в життя і такого озвученого пріоритету влади, як стимулювання збільшення кількості робочих місць: попередники, як відомо, далі гучних обіцянок щодо цього так і не пішли. Гадаю, що разом з новими підходами у формуванні державного замовлення на підготовку фахівців це якісно змінить ситуацію на вітчизняному ринку праці.

То чи не час зробити якіснішою й інформаційну політику в нашій державі: останні події з афганцями, чорнобильцями то-

що показали, що чимало представників цих та інших груп населення недостатньо обізнані зі своїми правами, чинними соціальними пільгами. Тому нерідко в своїх діях вони керуються чутками, неперевіреними даними. Пояснювати громадянам ризики і можливості своїх дій — це завдання будь-якої влади.

УК Тобто ви як соціолог наголошуєте на нагальній потребі постійного і чесного діалогу між управлінцями і суспільством?

— Маєте рацію. Це незмінний атрибут будь-якої політики. Хоча не варто забувати і застереження мудрих еллінів, які наголошували, що з політикою варто поводитися, як із вогнем: не підходити надто близько, щоб не обпектися, і не дуже віддалятися, щоб не замерзнути.

Та коли говорити серйозно, останнім часом такого відвертого діалогу «влада — громадяни» нам не вистачало, і це не додавало відкритості вітчизняному громадянському суспільству. Опоненти нерідко закидали про це урядовцям.

Тож Президент сказав делегатам чергового з'їзду Партії регіонів: «Ідіть до людей і говоріть з ними, переконуйте фактами».

Якщо нові соціальні реформи будуть підкріплені й словами, і конкретними діями, можна говорити про їхню успішну реалізацію.

ПРЯМА МОВА

Президент УСПП
Анатолій КІНАХ:

«Необхідна прискорена модернізація системи соціального захисту»

Соціальні ініціативи Президента В. Януковича мають для держави стратегічне значення і потребують щоденного наповнення конкретним економічним та практичним змістом.

У контексті поставлених перед владою завдань я би виділив необхідність прискореної модернізації системи соціального захисту. На наш погляд, необхідно діяти у два етапи: по-перше, провести інвентаризацію усіх соціальних пільг та преференцій. Треба виходити з того, що надавати державну допомогу заможним громадянам, при цьому обділяти тих, хто її реально потребує, є аморально та неефективно. Державна опіка має бути конкретною та справедливою. Другим моментом має бути перехід на грошову, монетарну форму допомоги за адресним принципом.

На порядку денному також — необхідність реформування системи заробітної плати в країні. Боротися із зарплатою «в конверті» лише фіскальними методами є непродуктивно. Зміст проблеми полягає в тому, щоб знизити навантаження на фонд оплати праці для роботодавця. В Україні навантаження на ФОП добігає 52%, хоча в Європі воно не більше 24–27%, в деяких країнах світу — не більше 16%. Модерні-

зація оплати праці та соціального страхування — невідкладне завдання влади, яке потребує окремих серйозних програм. Реформування оплати праці має бути вирішене лише комплексно і потребує зниження податкового навантаження на ФОП, зростання питомої ваги зарплати в собівартості продукції, чого можна досягти через оновлення виробництва та технологій, зростання продуктивності праці, зменшення матеріалоємності та енергоємності виробництва, зміцнення внутрішнього ринку, що є стимулом для зростання економіки, збільшення реальної зарплати, що швидко вплине на зростання відрахувань в соціальні фонди, Пенсійний фонд.

Тож соціальні завдання нині є для держави стратегічним курсом, сферою постійної невідкладної турботи. Навколо їх виконання мають об'єднатися усі гілки влади, усі політичні сили. Соціальна сфера — це щоденне життя людей, саме за її змінами вони судитимуть про ефективність влади, формуватимуть довіру до неї. Перетворювати такі важливі речі на політичні технології, популістське маніпулювання — неприпустимо, для цього в державі немає запасу міцності та часу.

Директор Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України
Елла ЛІБАНОВА:

«Потрібно відновлювати прогресивну шкалу оподаткування»

Україні потрібно якомога швидше відновлювати прогресивну шкалу оподаткування. Це дасть змогу зменшити прірву між доходами населення, яка існує. Адже нині рівень податкового навантаження на українських багатіїв вельми низький. Зокрема у 2010 році 50% найнезаможніших українців сплатили 36% податків, тоді як у США — лише 2,3. І це попри те, що 10% найбагатших американців платять 70% податків, а 1% — 36 (в Україні відповідно 20 і 4%).

Гадаю, нам потрібно запроваджувати 4–5 видів податкових ставок. Різниця між ними має бути невеликою, максимум 5%. Починати варто з 10-відсоткової ставки. За таких умов найбільшні можуть дещо навіть виграти. Визначати ставки слід щодо прожиткового мінімуму. Скажімо, з п'яти мінімумів сплачувати одну величину (фахівці її розрахують), з десяти — іншу.

Слід змінити й чинну систему сплати податків за місцем роботи, яка себе не виправдовує. Прийнятнішою була б сплата за місцем проживання, що дало б змогу розвивати невеличкі міста та села, звідкіля люди їздять на роботу в

мегаполіси. Бо виходить так, що вони користуються послугами в одному місті, а бюджет поповнюють зовсім в іншому. Це спричиняє невинуватену територіальну диференціацію умов життя. Причому йдеться не про місце реєстрації особи, а про можливість самому обирати, де сплачувати податок.

Я також за введення податку на багатство. Він має бути високим і сягати, можливо, й 50%. Але передусім треба визначитися, що таке багатство. Маємо виходити з того, що податок з багатства — це не те саме, що прогресивний податок з доходів. Тож, на мою думку, до багатства передусім слід зараховувати автомобілі престижних марок і ті, в яких великий об'єм двигуна, елітну нерухомість, предмети розкоші... І винаходити свій велосипед тут не варто — у світі все давно вноرمовано.

Звісно, всі ці новації можуть стати фінансовою складовою соціальних реформ, спрямованих на поліпшення рівня життя найбідніших верств населення. Однак чекати швидкої віддачі від запропонованих ініціатив не варто, адже це не швидкоплинний процес.

СОЦІНІЦІАТИВИ: ТАКТИКА І СТРАТЕГІЯ

Штучний кришталік — безкоштовно

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Проект. У Харкові безкоштовно роблять дорогі операції з повернення зору дітям. Щороку маленьким жителям області проводять до 40 оперативних втручань з імплантації штучного кришталіка. Закуповують імпланти та витратні матеріали за кошти обласного і міського бюджетів у рамках виконання обласної програми «Здоров'я Слобожанщини». Здійснюють проект лікарі харківської клінічної офтальмологічної лікарні №14 та дитячого офтальмологічного відділення обласної клінічної лікарні.

Справжнє диво хірурги здійснили торік, прооперувавши дев'ятимісячну дівчинку з обласного будинку дитини. У маленької Анастасії, яку покинула матір одразу після пологів, виявили вроджену патологію — відсутність кришталіків на обох очах. Стало

зрозуміло, що їй потрібна операція, адже без неї дівчинка залишиться сліпою на все життя. Як розповів головний лікар офтальмологічної лікарні №14 Михайло Ковтун, випадок з такою патологією в його практиці трапився вперше. Маленьку Настусю він оперував особисто. Складною операцією була лише для медичного персоналу, а для дитини вона минула легко. По її завершенні крихітна пацієнтка бавилася іграшками, реагувала на оточуючих відповідно до свого віку.

— Після тієї операції, — говорить заступник голови Харківської облдержадміністрації Ігор Шурма, — ми з'ясували, що в Харківській області є ще четверо дітей, яким необхідні операції з імплантації штучного кришталіка. Троє з них, що мешкають у районах області, прооперували. Діти, яким повернули зір, почуваються добре.

Діти щодня вітамінізуються... яблуком

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Ідея. Ні для кого не секрет — навесні, коли в наступ іде авітавіноз, дитячі організми потребують додаткової підтримки вітамінами. Та ось парадокс: переважна більшість школярів у цей період чомусь не беруть з собою фруктів. Втім, зважаючи на ціни навіть на яблука, що навесні «гарчать і кусаються», відсутність у дітей «тормозків» з вітамінами зрозуміти можна. Тому за цих умов голова Донецької обласної державної адміністрації Андрій Шишацький запропонував підтримати дошкільнят та учнів середніх шкіл регіону додатковими вітамінами.

Ще в лютому згадану ініціативу винесли на розгляд сесії обласної ради, депутати якої

підтримали рішення й проголосували за виділення 7 мільйонів гривень для вітамінізації дітей Донецчини. Ці кошти, як цілкова субвенція, вже надійшли в міста та райони області для закупівлі вітчизняних сортів яблук.

Гризу граніт науки разом з яблуком

«Відразу хочу сказати, що я противник хімічних вітамінів, — зазначив Андрій Шишацький. — Тому це повинні бути натуральні продукти вітчизняного виробництва

і найвищої якості».

«Вітамінізація дітей» стосуватиметься близько 460 тисяч дітей дошкільного та шкільного віку, кожен з яких щодня отримуватиме яблуко.

Як повідомили «УК» в Донецькій облдержадміністрації, перші фури з яблуками вже почали прибувати в регіон. Зокрема на складах Маріуполя розвантажали 37 тонн фруктів, у Ясинуватій — 8 тонн, Авдіївці — 7 тонн. Отож дошкільнята та школярі згаданих населених пунктів вже почали отримувати щоденні порції яблук.

Незабаром додаткову вітамінізацію запропонують їхнім ровесникам із Добропілля Костянтинівського району та інших міст і сіл області.

Допомога приїде додому

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

Новації. На Полтавщині впровадили таку форму роботи із пільговиками, як виїзний «соціальний офіс». Соціальні працівники приїжджають у села, аби проконсультувати чи допомогти пенсіонерам, самотнім непрацездатним громадянам та інвалідам.

Така соціальна послуга віднедавна надається в об-

ласних офісах юристи, працівники Пенсійного фонду, спеціалісти із земельних питань. А щоб ця послуга була доступною людям і у віддалених селах, то в районах пішли на створення філій відділень територіальних центрів.

Як повідомила перший заступник начальника Головного управління праці та соціального захисту населення Ніна Черняк, такі філії вже працюють у Чор-

На прийомі в «соціальному офісі»

ласті з ініціативи Головного управління праці та соціального захисту населення. Так звані «соціальні офіси» функціонують на базі районних територіальних центрів. Першочерговим завданням їхніх співробітників є задоволення потреб населення у певній соціальній інформації чи консультаціях. Але за необхідності тут допоможуть і документи оформити, наприклад, на субсидію чи на пільги, і заяву написати. Постійні гості в та-

ких офісах юристи, працівники Пенсійного фонду, спеціалісти із земельних питань. А щоб ця послуга була доступною людям і у віддалених селах, то в районах пішли на створення філій відділень територіальних центрів.

Набула в області поширення практика виїзних прийомів громадян «соціальними офісами» із залученням «вузьких» спеціалістів. Тільки в 2011 році «соціальними офісами» надано послуг 11,4 тис. осіб. Проведено 778 виїзних прийомів, на яких надано соціальних послуг 5,1 тис. осіб.

Валерій МЕЛЬНИК,
«Урядовий кур'єр»

Спрощення процедури.

Волинська облдержадміністрація скорочує маршрути проходження грошей на оплату пільг. В області проживає понад 362 тис. осіб, які мають право на отримання соціальної допомоги. Третина з них користується пільгами з оплати житлово-комунальних послуг, на що з державного бюджету спрямовується від 100 до 105 млн грн.

Запроваджена у нашій державі на початку 90-х безготівкова система надання пільг ґрунтується на принципі відшкодування витрат підприємствам, які надають послуги пільговим категоріям населення. Вона є досить складним механізмом, що передбачає виплату з бюджету компенсацій за надання пільг. На Волині

запропонували скоротити шлях реальних грошей до тих, хто потребує їх особливо гостро. Після прийняття у вересні 2010 року відповідної постанови Кабінету Міністрів у цій царині провели експеримент, учасниками якого стали понад 103 тис. пільговиків. Головна мета нововведення — заміна віртуального права на пільгу, наприклад, з оплати електроенергії, за яку раніше в безготівковій формі держава розраховувалася з підприємствами та організаціями реальними грошима, що зараховується на персональний рахунок пільговика. Для цього було прийнято розпорядження голови облдержадміністрації і проведена роз'яснювальна та організаційна роботи.

Нині 90% пільговиків області замість аморфної пільги отримують на руки конкретні гроші. Сума ви-

значається після розрахунку величини пільги в межах норм споживання відповідно до чинних тарифів для міського і сільського населення на послуги з оплати електроенергії та з урахуванням кількості членів сім'ї, на яких поширюється пільга. З початку проведення експерименту кошти для виплати пільги щомісячно виділяються у першочерговому порядку і без затримки стовідсотково надходять в область.

— Позитивним при впровадженні грошової форми надання пільги є реалізація принципу адресності соціальних виплат та соціальної справедливості, а також стимулювання людей до економного споживання електроенергії. Практика засвідчила, що окремі пільговики, які не використовують встановлену норму споживання електроенергії — в основному у сільській

місцевості — у літній період заощаджують у середньому від двох до восьми гривень щомісячно, — прокоментувала хід експерименту начальник Головного управління праці, соціальних питань та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації Світлана Мишківець. Нині в області розгортається ще один аналогічний експеримент. На цей раз він стосується монетизації пільг на оплату за користування природним газом.

Варто згадати й про те, що, починаючи з 2000 року, в області вже було запроваджено адресне надання пільги готівкою на придбання твердого палива та скрапленого газу. Досвід того експерименту був поширений на всю державу і діє донині.

Соціальна картка надасть знижки на харчі

Людмила ЩЕКУН,
«Урядовий кур'єр»

Спільні дії.

В автономії презентували програму влади та мереж супермаркетів «Соціальна картка кримчанина». Понад 600 тис. жителів півострова пільгової категорії за два місяці зможуть скористатися спеціальною картою та зі знижкою купувати основні продукти харчування. Розробка цієї програми ініційована Головою Ради міністрів автономії Анатолієм Могильовим. Пільгову картку можна буде отримати в управліннях праці і соціального захисту населення мі-

ських та районних держадміністрацій. Разом із нею надаватиметься й брошура з переліком магазинів, що беруть участь у програмі. До списку одержувачів картки пропонується включити: ветеранів війни, малозабезпечені сім'ї, пенсіонерів, «чорнобильців», інвалідів I, II і III категорій. Але остаточно пільговики будуть визначатися широким загалом протягом березня — квітня. Планується включити в цей список і молодих спеціалістів освіти та охорони здоров'я.

А поки триває обговорення, Рада міністрів Криму підписала Меморандум про

взаєморозуміння з торговельними мережами і громадськими організаціями щодо реалізації програми, що діятиме до 31 грудня 2012 року. З боку роздрібно-торгівлі документ підписали мережа супермаркетів «Фуршет» і «Яблуко», гіпермаркет «FM» та фармацевти Криму. Загалом у цьому проекті планується участь 51 супермаркету і до 50 інших магазинів.

— Я вдячний представникам бізнесу за розуміння проблем соціально незахищених верств населення, — сказав Анатолій Могильов під час підписання документа. — Влада і бізнес

повинні йти пліч-о-пліч і розуміти, що вони партнери в створенні сприятливої економічної та соціальної ситуації в регіоні. Нам необхідно усвідомлювати загальну відповідальність перед людьми.

Відповідно до підписаного документа, власникам карт надаватимуться знижки не менше 7% на товари, на які не поширюється державне регулювання. В магазинах споживкооперації дисконт становитиме не менше 5%. Торговельні заклади зобов'язалися забезпечувати постійну наявність товарів зі знижками.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Столичному дитбудинку подарували «Ford»

Тепер і на ринок можна їздити, і на відпочинок

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

СТОЛИЦЯ. Можна очікувати, що невдовзі в кожному дитбудинку сімейного типу Києва з'явиться власне авто. В уся-

кому разі, голова КМДА Олександр Попов пообіцяв, що столиця знайде можливість до кінця року забезпечити ці заклади автотранспортом. «Перша ластівка», точніше, новенький шестимісний

«Ford», з'явився у дитбудинку сімейного типу, який очолює киянка мама-вихователька Валентина Вовк. У цій сім'ї — сім прийомних дітей. На шестиріччя родини завітав столичний очільник, з подарунками — по-

бутовою технікою і довгоочікуваною автівкою. Він зауважив: — Сьогодні ще шість дитбудинків сімейного типу в Києві не мають власного автотранспорту. Переконали, що залучивши спонсорів та благодійні організації, ми вже цього року зможемо розв'язати проблему.

Безумовно, транспортне питання — не єдине, що виникає в таких закладах. Як повідомила прес-служба КМДА, батьків-вихователів турбують також сімейний відпочинок та забезпечення житлом повнолітніх дітей. Олександр Попов пообіцяв найближчим часом посприяти у їхньому вирішенні.

ДОВІДКА «УК»

У столиці 84% дітей-сиріт забезпечені сімейним вихованням. Окрім майже двох тисяч дітей, які проживають з опікунами, у Києві діє 33 прийомні сім'ї, де виховується 42 дитини, та 11 дитбудинків сімейного типу, до яких влаштовано 83 сироти. Планується відкрити ще 10 таких закладів.

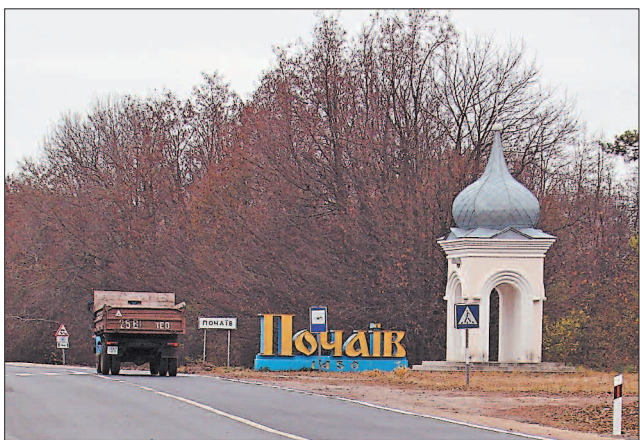
Дорога до храму

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ТРАНСПОРТ. Понад 31 мільйон гривень уряд виділив торік на поточний ремонт 27-кілометрового відрізка автомобільної дороги Остріг—Кременець—Почаїв—Радивилів.

Просадки, колії, вибоїни водіям, які користувалися цією ділянкою автотраси, добряче набридали. Поліпшення вимагали бар'єрне огороження, знаки, сигнальні стовпчики, розмітка. Цей відрізок автошляху пов'язаний з насиченим рухом транспорту, бо пролягає через місто Почаїв, де розташована одна з найбільших християнських святинь — Свято-Успенська лавра.

Торішнього липня на цьому відрітку автошляху закипіли ре-

Відремонтована дорога привела до Почаєва

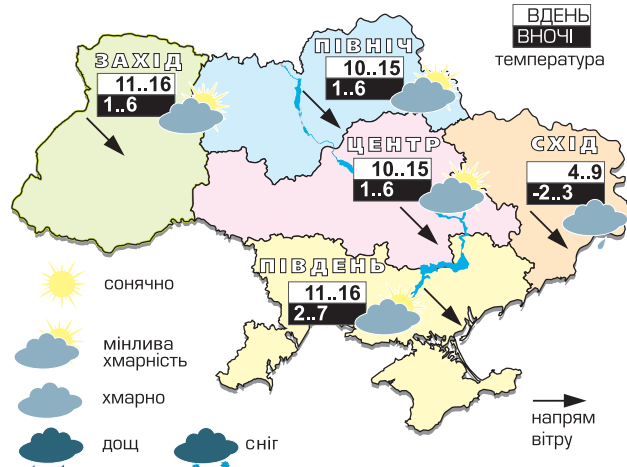
монтні роботи. Урочисту ж церемонію відкриття руху оновленою дорогою провели незадовго до початку 2012 року. Начальник відділу якості, технічно-

го контролю та нових технологій Служби автомобільних доріг у Тернопільській області Василь Дунець зазначає, що під час ремонту автотраси вико-

ристовували новітні технології: вкладали асфальтобетонну суміш із модифікованим бітумом, застосовували довговічний холодний пластик для розмітки. Крім того, відремонтували два залізобетонні мости, 12 автобусних зупинок, автопавільйонів, замість тросового огороження зробили оцинковане, встановили кількості дорожніх знаків і сигнальних стовпчиків.

Торік, за словами голови Тернопільської облдержадміністрації Валентина Хоптяна, використали 172 мільйони гривень на ремонт доріг. У планах будівництво «об'їзних» навколо районів Бережани, Терембівка, доведення до належного стану дороги навколо міста Кременець. Дорожники сподіваються, що уряд їм фінансово допоможе довести справу.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 23 БЕРЕЗНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+1 +6	+10 +15	Черкаська	+1 +6	+10 +15
Житомирська	+1 +6	+10 +15	Кіровоградська	+1 +6	+11 +16
Чернігівська	-2 +3	+4 +9	Полтавська	0 +5	+10 +15
Сумська	-2 +3	+4 +9	Дніпропетровська	0 +5	+10 +15
Закарпатська	+1 +6	+14 +19	Одеська	+3 +8	+11 +16
Рівненська	+1 +6	+10 +15	Миколаївська	+2 +7	+11 +16
Львівська	+1 +6	+11 +16	Херсонська	+1 +6	+10 +15
Івано-Франківська	0 +5	+11 +16	Запорізька	+1 +6	+10 +15
Волинська	+1 +6	+10 +15	Харківська	-2 +3	+4 +9
Хмельницька	+1 +6	+10 +15	Донецька	-1 +4	+5 +10
Чернівецька	0 +5	+11 +16	Луганська	-2 +3	+4 +9
Тернопільська	0 +5	+10 +15	Крим	+2 +7	+11 +16
Вінницька	+1 +6	+10 +15	Київ	+4 +6	+13 +15

Укргідрометцентр

У Харкові створять фонд допомоги хворим дітям

Світлана ГАЛАУР, «Урядовий кур'єр»

ІНІЦІАТИВИ. У Харкові планують створити Фонд допомоги дітям, хворим на рак. З такою ініціативою виступила міська влада. Як розповіла заступник Харківського міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення Світлана Горбунова-Рубан, на прикладі зарубіжних колег ми побачили, що подібні фонди дуже ефективні.

Раніше, за словами Світлани Горбунової-Рубан, на базі міської клінічної лікарні №16 вже працював фонд «Зелена гілочка», який рятував дітей, хворих на рак. Також у цьому медичному закладі, завдяки співпраці між Харківською міською радою і австрійською екологічною організацією «Глобал-2000», здійснюється довготривалий міжнародний проект, спрямований на поліпшення матеріально-технічної бази міської клінічної дитячої лікарні №16 і вдосконалення лікувально-діагностичної допомоги дітям з онкогематологічними захворюваннями. У рамках цієї співпраці відсоток ремісії хворих на лейкемію дітей збільшився з 25% до 75%.

Таланти підтримали сиріт

Владислав КИРЕЙ, «Урядовий кур'єр»

БЛАГОДІЙНИСТЬ. За ініціативою Черкаського обласного відділення Дитячого фонду України та за підтримки обласної влади в обласному центрі відбувся великий святковий благодійний концерт «Мамо, тобі низенько вклонюсь...». Благодійний вечір пройшов за участі лауреатів Всеукраїнських фестивалів та конкурсів, стипендіатів Дитячого фонду в області, переможців телешоу «Рось шукає таланти», сучасних шоу-гуртів Черкащини та інших.

Зал обласної філармонії навіть не вмістив усіх бажаючих взяти участь у благодійному заході. Кошти, одержані від продажу квитків на концерт, перераховані у Смілянський дитячий будинок-інтернат.

— Завдяки проведенню подібних благодійних вечорів та концертів ми маємо можливість залучити якомога більше небайдужих людей до вирішення проблем дітей, малозахищених верств суспільства, — зауважив заступник голови обласної ради, член президії Дитячого фонду України в Черкаській області Василь Касян.

ТИБЕТСЬКИЙ РЕЦЕПТ ЧОЛОВІЧОЇ СИЛИ

Ярса-Гумба™
yarsagumba**Ярсагумба працює
ШВИДКО ТА ЕФЕКТИВНО!**

Науково-розроблений комплекс на основі сильних натуральних тибетських компонентів ПРОСТО ПРИЙМІТЬ ЯРСАГУМБУ ЗА 2 ГОДИНИ ДО ІНТИМНОЇ БЛИЗЬКОСТІ І ВИ ВІДЧУЄТЕ РЕЗУЛЬТАТИ, ЯКІ БУДУТЬ РАДУВАТИ ВАС ПРОТЯГОМ 3-х ДНІВ!

ГАРЯЧА ЛІНІЯКОНФІДЕНЦІЙНА КОНСУЛЬТАЦІЯ
І ЗАМОВЛЕННЯ**WWW.YARSAGUMBA.COM.UA****0-800-50-50-52****ТЕЛЕФОН В М. КИЄВІ (044) 454-14-41**

(дзвінок у межах України зі стаціонарного телефону безкоштовний, з мобільного - за тарифами оператора)

Не є лікарським засобом. Висновок Державної санітарно-епідеміологічної експертизи МОЗ України від 01.07.2010 р. №05.03.02-03/45180

**100%
НАТУРАЛЬНИЙ
СКЛАД**

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (пільговий)

Головний редактор — **Сергій БРАГА**
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Зоя РОМАН,
Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар
Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: **www.ukurier.gov.ua**
Адреса редакції: **01008, Київ, вул. Садова, 1**
Телефон для довідок: **253-12-95.**
Телефони відділу реклами: **253-55-09,**
факс: **253-72-91, 253-34-78,** e-mail: **adv@ukcc.com.ua**
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 23914. Тираж 53017

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: **ТОВ «Мера-Поліграф»,**
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua